

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
137. (1203.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

	1 euró	4,2628 ▲
	1 amerikai dollár	3,2839 ▼
	100 magyar forint	1,5181 ▼

Aktuális

2

Szülőföld Alap: ősszel osztják ki a megmaradt forrásokat

A Szülőföld Alapban maradt források nem vesznek el, azokat a második, ősszel esedékes fordulóban osztják majd ki – közölte a budapesti nemzetpolitikai államtitkarság. Az államtitkarság a sajtóban megjelentekre reagált, miszerint a Fidesz-kormány felére csökkentette a Magyarország határain kívül működő szervezetek támogatását.

Kultúra

6

Lobbira kész Kolozsvár

Negyven, kulturális egyesületeket és egyetemeiket képviselő személy és Sorin Apostu, Kolozsvár polgármestere írta alá a hétfvégen a Kolozsvár 2020 – Európa Kulturális Fővárosa nevet viselő egyesület alapító okirátát.

Sport

12

Kassai Viktor: mi is emberből vagyunk

„Hiba nélküli játékvezetés nincs, és nem is lesz. Aki úgy gondolja, hogy egy új technológia bevezetésével hibátlanok lesznek a játékvezetők, azt ki kell ábrándítanom” – jelentette ki az ÚMSZ-nek adott interjúban Kassai Viktor futballbíró.

Vezércikk

3

Tűz és víz

Öröm-e vajon, hogy van egy kicsi ország, amelynek állampártja ezzel szemben narancs „forradalmat” hajt végre? (...) Öröm-e, hogy a forint és a tőzsde ismét zuhan, a Nemzetközi Valutaalappal és az Európai Unióval a tárgyalások csúfos kudarcba fulladtak? Nem öröm, mert a világ iránya nem ez. Ki óvja meg Magyarországot? ▶

Ágoston Hugó

Székely lány, román zsaru

A válság miatt (is) tízszeresre nőtt a túljelentkezés a bukaresti rendőrákadémián**Rendőreljött magyar lányok Bukarestben. A ma induló felmérés az orvosi vizsgával kezdődik, ezt követi az elméleti vizsga**

Fotó: Salamon Márton László

„Nem csoda, hogy ilyen nagy az érdeklődés, hisz válságban az ingyenes felsőfokú oktatás igencsak vonzó a szülők számára is” – keresi a mintegy tízszeres túljelentkezés okait az Alexandru Ioan Cuza Rendőrákadémia rektorhelyettese. Mihai Bădescu a bukaresti felsőoktatási intézmény tegnapi beiratkozásai után nyilatkozott az ÚMSZ-nek. Lapunk a helyszínen tolongó hatezer rendőreljött között magyar is talált: egyet a mintegy hetven közül, akik a magyarok számára elkülönített 34 hely egyikére jelentkeztek. A magyaroké jócskán elmarad a tanintézmény átlagos túljelentkezésétől, ennek ellenére Kovács Péter, az RMDSZ által szervezett tájékoztató kampány irányítója elégedett az eredménnyel. **7. oldal ▶**

Faképnél hagyta Orbánt az IMF**ÚMSZ**

▶ Megszakította budapesti tárgyalásait szombaton a Nemzetközi Valutaalap. Ez azzal a következménnyel jár, hogy Magyarország a két évvel ezelőtti megállapodásban rögzített pénzüsszeg utolsó részletét nem tudja lehívni. Elemzők attól tartanak, hogy a magyar nemzeti valuta az IMF védőernyője nélkül már ma erős nyomás alá kerül, és nem zárható ki, hogy az euró árfolyama akár 10 forinttal is megugorhat. Az IMF több mindent kifogásolt a magyar kormánnyal folytatott egyeztetései során: a bankadó jelenlegi formáját, a jegybankelnök fizetésének csökkentését, a „piacortozító” és EU-jogba ütköző törvényjavaslatokat. **2. és 4. oldal ▶**

Újabb áradás és hőkatasztrófa

▶ Jelentéktelen méretű patak okozott katasztrófát a hétfvégen Kovászna megyében: váratlanul vitte el a víz Bölönt. Az ország szerte tomboló kánikula nem volt váratlan, de az előrejelzések ellenére sem tudtak felkészülni az emberek az időjárás újabb megpróbáltatásaira. **7. oldal ▶**

Hétfvégen 37 fokot is mutatott a hőmérők higanyszála

Fotó: Tofán Levente

Boc: eltöröljük a minimáladót**ÚMSZ**

▶ A kormánynak szándékában áll ősztől törölni a minimáladót – közölte a hétfvégen a miniszterelnök. Emil Boc hangsúlyozta, az egységes 16 százalékos adókulcs sem változik, emellett azzal biztatta a lakosságot, hogy hamarosan elkészül a kormány gazdaságélénkítő csomagja is. A kis- és középvállalkozások országos tanácsa szerint a költségvetés idén májusig 400 millió eurónak megfelelő összegű bevételtől esett el, mert az adó bevezetése következtében több mint 300 ezer kis cég szűnt meg. A minimáladó eltörlését a koalíciós partner RMDSZ is szorgalmazta, nemrég pedig még a pénzügyminiszter is. **3. oldal ▶**

Röviden

SZÁT: elemezték az RMDSZ kormányzati tevékenységét

Az RMDSZ kormányzati tevékenységét, az állami intézmények átszervezését, a következő időszak politikai naptárát és a gazdaságélénkítő javaslatokkal kapcsolatos kérdéseket elemezték az RMDSZ Szövetségi Állandó Tanácsának (SZÁT) pénteki, marosvásárhelyi ülésén. A döntéshozó testület ugyanakkor áttekintette az RMDSZ által az erdélyi árvízkárosultak megsegítésére indított gyűjtés jelenlegi helyzetét is. A SZÁT tagjai elmondták, az RMDSZ a továbbiakban is mindent megtesz az árvíz-sújtotta települések, közösségek megsegítése érdekében.

Válogatás nélküli gyilkolásra szólított fel a tálibok vezetője

Az Afganisztánban állomásozó külföldi erőknek dolgozó civilek válogatás nélküli gyilkolására szólította fel egy levélben követőt Omar molla, a tálib mozgalom Pakisztánban bujkáló vezetője – jelentette be tegnap Josef Blotz dandártábornok, az afganisztáni NATO-erők szóvivője. Az elfogott levél, ha valódi, szakítást jelent Omar egy évvel ezelőtti utasításával, amelyben arra biztatta harcosait, hogy ne bántsák az elfogott civileket. A június elején megszerzett levélről Blotz tábornok teljes bizonyossággal állította, hogy eredeti, de nem árulta el, miként jutottak a birtokába, nehogy ártsanak a NATO afganisztáni forrásainak.

Letartóztatták a grenoble-i lövöldözőket

Újabb négy embert tartóztattak le a franciaországi Grenoble városában a péntek óta tartó utcai zavargásokkal kapcsolatban – írja a BBC. A zavargások közvetlen előzménye egy kaszinó elleni rablótámadás volt pénteken. A rendőrség üldözöbe vette a rablókat, és a kialakult tűzpárbajban egyiküket, a 27 éves, büntetett előéletű Karim Boubouda-t lelőtték. A másik elkövetőnek sikerült eltűnni a rendőrök szeme elől Grenoble rossz hírű, Villeneuve nevű városrészében. Nem sokkal ezt követően a Boubouda haláláról megemlékező, fiatalokból álló tömeg rendbontásba kezdett, boltok kirakatait törték be, több mint ötven autót felgyújtottak, sőt, egy villamost is megtámadtak.

Brit és amerikai NATO-katonák haltak meg Afganisztánban

Pokolgépes merényletekben meghalt hétvégen Afganisztánban három brit és két amerikai NATO-katona, egy további brit katona pedig közúti balesetben vesztette életét a háború dúlta országban – közölte az északatlanti szervezet és a brit védelmi minisztérium. Az újabb esetekkel már 376 külföldi katona halt meg idén Afganisztánban az icasualties.org című független honlap szerint. Egyelőre nem számít az afganisztáni erőszakcselekmények – és ebből adódóan az embervesztések – csökkenésére Mark Sedwill brit nagykövet, a NATO afganisztáni polgári főmegbízottja, aki szerdai brüsszeli sajtótájékoztatóján beszélt erről.

Erdőtűz Athén közelében

Kigyulladt egy erdő Athén közelében szombaton, és a szárazság miatt a lángok gyorsan terjedni kezdtek. A hatóságok bejelentése szerint három üdülőhelyről és több tucat házból kellett kitelepíteni az embereket. Ez az idején nyár első nagyobb erdőtűze. A tűz Athéntól 30 kilométerre, Lavrio városánál kezdődött. A tűzoltóság szóvivője azt mondta, hogy a közelben lévő emberek nem voltak veszélyben, csupán óvintézkedésként rendelték el az evakuálásukat. A bejelentés több mint 60 tűzoltó, négy tűzoltó repülőgéppel és két helikopterrel oltotta a lángokat, amelyek gyorsan terjedtek. Egyelőre nem tudják mi okozta a tüzet, a hatóságok nem nyilatkoztak a lehetséges okokról.

Faképnél hagyta Orbánékat az IMF

ÚMSZ

Megszakította budapesti tárgyalássorozatát és hétvégén visszatért Washingtonba a Nemzetközi Valutaalap (IMF) küldöttsége, az Európai Bizottság (EB) pedig elhalasztotta a magyaroknak nyújtott hitel felülvizsgálatának lezárását. Az IMF továbbra is törekszik a magyar féllel támadt nézeteltérések áthidalására, a brüsszeli bizottság pedig helyesnek tartaná, ha egy későbbi időpontban folytatódna a tárgyalások – közölték a szervezetek szombat este az MTI-vel.

Az *Index.hu* szerint a két küldöttség több mindent is kifogásolt a magyar kormányval folytatott egyeztetési során: a bankadó jelenlegi formáját, a jegybankelnök fizetésének csökkentését, a „piactorzító” és EU-jogba ütköző törvényjavaslatokat, a szerkezeti reformok elnagyoltságát, és azt, hogy a 2011-es költségvetésről nem tudott érdemi dolgot mondani számukra a kormány.

A tárgyalások megszakadása nem marad következmények nélkül. Tegnap elemzésében a *Reuters* azt írta: Magyarországnak a forint romlásával és az adósságfinanszírozási költségek emelkedésével kell számolnia. Az elemzői véleményeket összegző értékelés szerint ez kockázatos út egy olyan ország számára, amelynek a közép-európai államok közül a legmagasabb a GDP-hez viszonyított államadóssága. Bár Magyarország az államadósság finanszírozását

illetően nem szembeesül azonnali nyomással – mivel az idején finanszírozás biztosítottnak látszik a fel nem használt hiteleknek és a készpénztartalékoknak köszönhetően –, mégis szüksége van a hitelezők által nyújtott biztonsági párnára.

Az IMF-küldöttség távozásának belpolitikai visszhangja is volt. Az MSZP felszólította Orbán Viktor kormányfőt, ne veszteltesse Magyarország pénzügyi stabilitását, és mindent kövessen el annak érdekében, hogy az ország hitelessége, finanszírozhatósága erős hazai és nemzetközi lábakon álljon. Mesterházy Attila pártelnök az MTI-hez vasárnap eljuttatott közle-

ményében azt írta: amennyiben ez nem sikerül, az komoly következményekkel fog járni minden magyar ember, vállalkozás számára.

„Nemzetközi Valutaalap (IMF) és az Európai Bizottság tárgyalódelegációjának teátrális hazautazása és annak tálalása nyilvánvalóan a nyomásgyakorlást szolgálja” – írta közleményében Hegedüs Tamás, a Jobbik frakcióvezető-helyettese tegnap. Leszögezte: pártjának sok vitája van a kormányzó többséggel, de ameddig a kormány a tárgyalásokon a nemzeti érdeket védi és Magyarország szuverenitásának bővítéséért küzd, addig ebben támogatni fogják. ◀

Orbán Viktor magyar miniszterelnök nem győzte meg az IMF-et

Fotó: MTI

Életbe lépett a Fico-féle állampolgársági törvény

Hírösszefoglaló

Életbe lépett szombaton a módosított szlovák állampolgársági törvény, amely szerint egy másik ország állampolgárságának önkéntes felvétele – kivételes esetektől eltekintve – automatikusan a szlovák elvesztéséhez vezet. A jogszabályt még Robert Fico kormányának javaslatára változtatta meg a parlament, közvetlen azután, hogy Magyarország jóváhagyta a kettős állampolgárságról szóló törvényt. Iveta Radicová kabinetje ki akarja húzni a jogszabályból azt a paragrafust, amely a szlovák állampolgárság automatikus elvesztéséről szól. Nem sokkal a pozsonyi módosítás elfogadása után ugyanis tiltakozni kezdtek a külföldön élő

szlovákok miatt, hogy választaniuk kell a szlovák és az illető ország állampolgársága között. Fico akkor azt ígérte, Magyarországot kivéve más államokkal kapcsolatban lesznek kivételek, ezekről kétoldalú tárgyalásokat folytatnak majd. Peter Stano, a külügyminisztérium szóvivője szerint eddig csak Csehországgal egyeztettek. „Konkrét egyezés viszont nem született. Mikulás Dzurinda külügyminiszter ugyanakkor Prágában kijelentette, eltörlik a jogszabály értelmetlen paragrafusait” – mondta Stano. A belügyminisztérium állásfoglalásából is arra lehet következtetni, hogy bár a szlovák jogszabály szombaton lép hatályba, a hatóságok nem fogják figyelni betartását. ◀

Tájékoztató kampányt kezd Budapest

Az adott országokban a magyar külképviseleteken, Magyarországon pedig az anyakönyvvezetőknél, illetve a bevándorlási hivatalnál lehet majd kérelmezni januártól a kettős állampolgárságot – mondta el Répás Zsuzsanna nemzetpolitikai helyettes államtitkár az MTI-nek. Ősszel tájékoztató kampány indul az igénylés folyamatáról. Répás közlése szerint a kérelem mellé be kell nyújtani majd a felmenők magyar származását igazoló iratokat is. Ez bármilyen hivatalos vagy egyházi irat, például keresztlevél, plébánosi igazolás vagy akár volt magyar katonakönyv is lehet – mondta.

Szülőföld Alap: ősszel osztják ki a megmaradt forrásokat

Cs. P. T.

A Szülőföld Alapban maradt források nem vesznek el, azokat a második, ősszel esedékes fordulóban osztják majd ki – közölte a budapesti nemzetpolitikai államtitkarság hétvégén az MTI-vel. Az államtitkarság közleményében leszögezte: erősen túlzóak a reakciók és meglehetősen egyoldalúan állítják be azokat a döntéseket, amelyek a Szülőföld Alap kollégiumainak ülésein születtek. Mint írták, az alapban maradt pénzek nem fognak elveszni, azokat a második – ősszel esedékes – fordulóban osztják ki, a nyár folyamán történő átvilágítások után.

Az államtitkarság a *Manna.ro*n csütörtökön megjelentekre reagált. A hírportál azt írta, hogy felére csökkentette a Fidesz-kormány a Magyarország határain kívül működő szervezeteknek nyújtott támogatást. „A maradék pénz is ott van, csak nem tudni, ki, hogyan és mikor férhet hozzá” – tette hozzá. Az írás szerint a pályázatok töredékét részben finanszírozták, jelentősebb részét „átütémzésre” hivatkozva elutasították, az első

Ashton: enyhíteni kell a blokádon

Hírösszefoglaló

A Gázai övezet izraeli blokádjának további enyhítését szorgalmazta tegnap gázai látogatásán Catherine Ashton, az Európai Unió külpolitikai főképviseelője. Izraelnek meg kellene engednie, hogy az övezet palesztin vállalkozói exportálhassanak is – jelentette ki a politikus. Az EU álláspontja nagyon világos: azt akarjuk, hogy az embereknek módjuk legyen szabadon mozogni, és ne csak a Gázába érkező árukat lássák, hanem exportálhassanak is onnan – fogalmazott, hozzátéve, hogy erről a kérdéstről beszélni fog Benjámin Netanjahu izraeli miniszterelnökkel is. Előzőleg mintegy húsz civil szervezet kérte az Európai Unió külpolitikai főképviseelőjét, hogy „ragaszkodjon a Gázai övezet izraeli blokádjának teljes feloldásához”. Ashton Gázából Izraelbe utazik tovább. Kikötő megnyitására vonatkozó javaslat egyelőre nincs napirenden. A legjobb megoldásnak az tűnik, s a palesztinok is azt támogatják a leginkább, hogy megnyissák a szárazföldi határátkelőket. Ezen dolgozunk – jelentette ki Catherine Ashton. A főképviseelő Gázában az övezetet irányító, az Európai Unió és az Egyesült Államok által terrorszervezetnek tartott Hamász vezetőivel nem tervezett megbeszélést. Catherine Ashton látogatása idején érkezett meg Gázába az a segélyszállítmány, amelyet eredetileg egy líbiai hajó szállított. Az izraeli haditengerészet nem engedte, hogy kiköszön a Gázai övezetben, így a gyógyszerből és élelmiszerből álló segélyszállítmány több mint negyven teherautón, Egyiptomon keresztül jutott el rendeltetési helyére. ◀

Tőkés folytatja a besúgókeresést

ÚMSZ

► Nemzetbiztonsági kockázatot jelentenek azok a romániai volt besúgók, akik külföldre, többiek között Magyarországra települtek át – jelentette ki Tőkés László, az Európai Parlament (EP) alelnöke. Szerinte húsz évvel a kommunista diktatúra bukása után mind Romániában, mind Magyarországon erősödik a szembenézés a múlttal, valamint az igény, hogy sikerüljön szabadulni a kommunizmus örökségétől. Hozzátette: erre vall, hogy a román parlament elfogadta az átvilágítási törvényt, ezzel párhuzamosan pedig elindult az új „magyar nemzeti kormány” által meghirdetett gazdasági-pénzügyi elszámoltatás folyamata. Az EP-alelnök szerint a magyarországi és a határon túli „átvilágítás és elszámoltatás találkozik egymással”. Közös kell felvenni a harcot mindenfajta – akár romániai, akár magyarországi – korrupcióval, valamint „közös örökségünkkel: a posztkommunizmussal”. Ezért – mint mondta – egyes „jelenségértékű” ügyekben sürgetni szándékozik az átvilágítást és az elszámoltatást. Az EP alelnöke Bartha Tibor esetét emelte ki, Bartha – mint mondta – Stelian fedőnéven „az erdélyi egyházi személyek és a magyar szellemi élet képviselőinek megfigyelésére szakosodott”. Úgy fogalmazott, sógora és egykori közeli barátja „mindennapi életveszélyt jelentett” a családjának; Bartha Tibor jelenleg Magyarországon dolgozik orvosként. ◀

Törölt minimáladó

Cs. P. T.

► „Továbbítsátok az üzletembereknek azt az üzenetemet, hogy a kormány ősztől eltörli a kötelező minimáladót és megőrzi az egységes 16 százalékos adókulcsot” – fordult tegnap a miniszterelnök a prefektusokhoz. Emil Boc emellett azzal biztatta a lakosságot, hogy hamarosan elkészül a kormány gazdaságélénkítő csomagja is. Boc jelezte: kabinetje nyitott az ellenzék részéről érkező javaslatokra is, ám megjegyezte, hogy a liberális és szociáldemokrata indítványok „szappanbuborékoknak” bizonyultak.

A minimáladó bevezetéséről a miniszterelnök megjegyezte: az intézkedés elérte a célját, ugyanis „megtisztította” a román gazdaságot az életképtelen cégektől. „Így ősztől megszüntetjük ezt az adó-nemet” – jegyezte meg. Kijelentéseit a hétfőn megerősítette egy televíziós adásban Adrianu Vi-deanu gazdasági miniszter is.

Mint ismert, a minimáladó bevezetése a liberális demokrata-szociáldemokrata koalíció egyik első gazdasági intézkedése volt 2009 tavaszán. Az intézkedés nyomán a legkisebb forgalmú cégeknek évi öt-száz, a nagyobbaknak akár tízezer eurónak megfelelő adót kell fizetniük akkor is, ha nem nyereségesek.

Az érintettek régóta követelik az adó eltörlését. A kis- és középvállalkozások országos tanácsa szerint a költségvetés idején máju-

Emil Boc kormányfő tegnap is távértekezletre hívta a prefektusokat

sig 400 millió eurónak megfelelő összegű bevételtől esett el, mert az adó bevezetése következtében több mint 300 ezer kis cég szűnt meg. Ezek 10-15 százaléka azóta feketén dolgozik – véli a kis- és középvállalkozások országos tanácsának elnöke. A minimáladó eltörlését a koalíciós partner RMDSZ is szorgalmazta, nemrég pedig még a pénzügyminiszter is.

Sebastian Vlădescu korábban arról is beszélt, hogy az egységes

adókulcs helyett progresszív adózást szeretne. Kijelentése miatt a kormányfő rendre is utasította miniszterét. Emil Boc a prefektusokkal tartott tegnap távértekezleten is arra hivatkozott, hogy az egységes adókulcs 2005-ös bevezetését követően nőtt az adóbevételek szintje. A gazdasági miniszter is úgy vélekedett, hogy a progresszív adózás a szürkegazdaság felé tolná a nagyobb fizetéseket Romániában. ◀

PNTCD: Pavelescu az elnök, a Sârbu-szárny tiltakozik

ÚMSZ

► Aurelian Pavelescut választották a Kereszténydemokrata Nemzeti Parasztpárt (PNTCD) elnökévé az alakulat hétfőn megrendezett rendkívüli kongresszusán. A 463 küldött közül 441-en támogatták Pavelescu elnökké választását, 11 „nem” szavazatot, 7 tartózkodást jegyeztek, és 4 szavazatot érvénytelenítettek. Az új elnök egy politikai indítványt terjesztett a kongresszus elé, amely tartalmazta a párt országos vezetőségének összetételét. Egy másik határozatban a 2012-es választási kampány beindításáról döntöttek. Az egyhangúlag elfogadott határozat szerint a vezetőséget megbízzák a párt felkészítésével a 2012-es választásokra. Aurelian Pavelescu pártelnök szerint e két határozat egyértelmű jele annak, hogy a történelmi pártban az újjáéledés jelei mutatkoznak. Leszögezte: a Parasztpártnak részt kell vennie a helyhatósági választási kampányban ahhoz, hogy elkezdjen valós politikát folytatni. A PNTCD elnöke bírálta azt, hogy az előző helyhatósági választások alkalmával a párt csak a helységek 17 százalékában állított jelöltlistát. Bejelentette: célul tűzte ki, hogy 2012-re a PNTCD az ország településeinek legalább felében állítson jelöltlistát.

Pavelescu azt mondta: a vezetőség képviselői próbáltak tárgyalni a Radu Sârbu-féle szárny-

Aurelian Pavelescu

Fotó: archív

nyal, de a beszélgetések nem bizonyultak eredményesnek, mert esetükben is szerették volna betartani az alapszabályzat előírásait. Sârbu szerint az Aurelian Pavelescu által összehívott és megszervezett, úgynevezett kongresszus érvénytelen, és nem lesz más következménye, mint azon perek elhúzódása, amelyekbe Marian Miľuț taszította a pártot. „Amikor a törvényeségen kezdett vesztíteni, a Băsescu államfő által nyújtott támogatás ellenére, Miľuț visszavonult. A stafétát azonban Aurelian Pavelescu vette át. Senki sem fordult meg több pártban, mint Aurelian Pavelescu, aki most a PNTCD-t akarja kisajátítani, hogy egyéni érdekeire felhasználja” – áll a Radu Sârbu PNTCD-elnök által aláírt közleményben. ◀

Kinél a „koherens többség”?

M. Á. Zs.

► Továbbra is a jövődől szövegvetésekről szóló spekulációk foglalkoztatják a román politikai szereplőket: míg az elmúlt hetek nyilatkozatai elsősorban azt „járták körül”, hogy mekkora esélye van a két ellenzéki párt együttműködésének a Demokrata-Liberális Párt (PD-L) félreállítására céljából, a hétfőn Cristian Preda, a demokrata-liberálisok EP-képviselője azt fejtegette, alakulata „koherens többséget” hozhatna létre a Demokrata-Liberális Párttal (PNL). Szerinte Crin Antonescu PNL-elnök hibázott, amikor hiúságból olyan nyilatkozatot tett, hogy „soha nem fog a Nemzeti Megmentési Front (FSN) frakcióival kormányra lépni”. „Két következtetést is elkövetett Antonescu úr: először is abban az ábrándban él, hogy alakulata valamikor a közel- vagy távoljövőben egyedül kormányozhat majd, vagy megismétlődhet a 2007–2008-as kisebbségi kormányzás. Másfelől megfelekedik arról, hogy a PNL-ben is fellelhető a FSN egy szárnya, nevezetesen a Szövetség Romániáért, amely 2001-ben olvadt be a liberális pártba” – fejtegette Preda. Az EP-képviselő ezt követően sajnálatát fejezte ki a liberális elnök elzárkózása miatt.

Mint ismeretes, Antonescu múlt héten ironikusan kommentálta Preda egy korábbi, ugyancsak a párt közeledését célzó nyilatkozatát, megjegyezve, alaku-

lata következetesen kitar az álláspontja mellett, hogy nem öhajjt koalícióra lépni „az elnöki párttal”. A PD-L „liberális szárnyát” képviselő Gheorghe Flutur alelnök se vetette el a középjobb alakulatok közeledését, szerinte ehhez a PNL részéről nagyobb rugalmasságra, a PD-L részéről pedig nagyobb nyitottságra volna szükség.

A másik ellenzéki alakulat, a Szociáldemokrata Párt (PSD) is kategorikusan elutasítja a PD-L-vel való jövőbeni együttműködés lehetőségét. Mi több, Victor Ponta PSD-elnök bejelentette: nem kizárt az sem, hogy „szükség esetén” a párt alapszabályzatába is belefoglalják a PD-L-vel való együttműködés tilalmát. „Teljesen egyetértek ezzel a gondolattal. Nem tudom, hogy bele kell-e írunk az alapszabályzatba, de ezzel kapcsolatos politikai döntésünk egyértelmű. S nem rejtjük véka alá azt sem, hogy meglátásunk szerint Romániának az lenne a leghasznosabb, ha két nagy párt rivalizálna egymással: baloldalon a PSD, jobboldalon a PNL képviselné a szavazókat” – fogalmazott Ponta. Szerinte az olyan pártok, mint a PD-L, amelyek kizárólag a vezetőik hatalmi érdekeinek kielégítése érdekében jöttek létre, el kellene hogy tűnjének. Ponta hozzátette: a demokrata-liberálisokkal való tavalyi közös kormányzás egyetlen pozitívuma az volt, hogy ráébredt, „nem lehet semmi jót tenni Románia érdekében Băsescu és Boc PD-L-jével”. ◀

Víz és tűz

Ágoston Hugó

Ritka, bár egyre kevésbé, hogy ilyen végtelen helyzetekre legyen egyszerre piros jelzés, mint van jelenleg Romániában árvízre és kánikulára. A „séma” egyszerű – ahol árvíz lehet, ott árvíz van: a letarolt hegyoldalakról akadálytalanul lefolyik a víz, pillanatok

alatt felduzzasztva patakot, folyókat; ahol kánikula lehet, kánikula van: a levegő lélegezhetetlenül forróvá és szárazzá válik, a föld kiszikkad, az aszfalt és az agyak megolvadnak; s ha nemrég még azt reméltük, hogy a globális felmelegedés csak érdekelt riogatók jelszava, most a történelmi rekordok mögött felvillan az egyetemes kiszáradás réme.

A szélsőséges állapotok egyidejűsége, a gyors átmenetek, az öselemek egymásnak feszülése: a káosz jellemző. Valami nagy kibillenes, egyensúlybomlás történt, és nem csupán a természetben, hanem az emberi társadalom szervezetében is. Egymásnak ellentmondó, váratlan események teszik értelmezhetlenné a valóságot, amely a virtualitás nagy tengerében mintha maga is mind irracionálisabbnak, lebegőbbnek, értetlenebbnek tűnik. Ezzel szemben a konkrét, mindennapi lét fullaszt és éget. Árvíz és kánikula – víz és tűz. Melyik a jobb, vagy – ami ugyanaz – melyik a rosszabb?

Nem meglepő, hogy sokan ebben a kulcsban olvassák és vélik megfajthatónak a nagypolitika jelenségeit, történéseit. Moszkvában egyelőre a tényleges rekordhőmérséklet ejti gondolkodóba a lakosokat, de a láthatáron egyre erősödik az eltérő programokat és jövőképeket hirdető két karizmatikus államférfi, Dimitrij Medvegyev és Vlagyimir Putyin hatalmi harca. Irakban az öngyilkos merényletek a futótűzre idéző gyors menetrend-szerűséggel követik egymást, Grenoble munkásnagyeideiben a hatóságokkal való heves összecsapások a külvárosok munkanélküli és társadalmilag kizárt rétegeinek sodró forradalmát vetítik előre. Németországban zuhan a kormánykoalíció támogatottsága – Romániáról nem is beszélve, tehetnének hozzá, hiszen a román állam- és a kormányfő lassan ki sem merészkedik az emberek közé, a következtelen és zagynán elővezetett megszorító intézkedések kiváltotta népharag miatt.

Európa határozott léptekkel távolodik a néppárti populizmustól és demagógiától, s közeledik a sokak, a megnyomorítottak növekvő tömegének ideológiák fölött álló demokráciája és szociális gazdasága felé. Öröm-e vajon, hogy van egy kicsi ország, amelynek állampártja ezzel szemben narancs „forradalmat” hajt végre? Ez most leginkább abban mutatkozik meg, hogy mindent, kompetenciákat is elsőprő személycseréket hajt végre, párhuzamosan egy pártállami időket megszegyentítő médiakonzentrációval. Öröm-e, hogy a forint és a tőzsde ismét zuhan, a Nemzetközi Valutaalappal és az Európai Unióval a tárgyalások csúfos kudarcba fulladtak? Nem öröm, mert a világ iránya nem ez. Ki óvja meg Magyarországot?

Román lapszemle

A jelenlegi pénzügyi világválság kirobanása óta először mutat növekedést az Európai Unióhoz 2004-ben csatlakozott tíz ország. (Evenimentul Zilei) ► Egy két-éves kislány az újjáéledés jelképe Haitin: Winnie Tilin csodával határos módon, édesapja holttestének védelmében élte túl a januári földrengést. A féléve történt katasztrófa után a kislány mosolya ad reményt a szigetlakóknak. (Evenimentul Zilei) ► A diákokat rettegéssel eltöltő naplók és ellenőrző könyvecskék napja leáldozóban van Romániában, a jegyeket és minősítéseket, valamint a szülőknek szánt értesítéseket elektronikussal adatbázisban fogják tárolni. Ez a rendszer már egy éve működik a iași-i Vasile Alecsandri Liceumban, de hamarosan kiterjesztik az egész ország területére. (România liberă)

„Román exodus”?

Egyre kevesebb pénzt küldenek itthon maradt családtagjaiknak a nyugat-európai uniós államokban dolgozó romániai vendégmunkások, akiknek bankbetétjeik viszont szépen gyarapodnak, és jelenleg már elérik a 40 milliárd eurót.

Bogdán Tibor

Legalább 2,5–2,7 millió román állampolgár dolgozik az Európai Unió tagállamaiban – derül ki a Gazdasági Fejlesztési és Kooperációs Szervezet jelentéséből. Gyakorlatilag tehát az ország lakosságának mintegy tíz százaléka talált magának megélhetést a határokon túl. Csupán 2008-ban közel 62 ezer román állampolgár hagyta el az országot ideiglenes munkaszerződés birtokában, ami 11 százalékos növekedést jelent a megelőző esztendőhöz képest. Közülük 47 ezer Németországot, 5400 Spanyolországot választotta.

Több távozó, kevesebb hazatérő

Romániai szociológusok aggasztónak tartják a tömeges külföldi munkakeresést, attól tartva, hogy a kivándorlók jelentős része többé nem tér haza. A Caritas Romania nevű civilszervezet *Olaszországi románok az elutasítás és a befogadás között* címmel nemrégiben felmérést készített, amiből kitűnik: a félszigeten letelepedett román vendégmunkások 58 százaléka hosszabb időre, 62 százaléka pedig végleg Olaszországban maradna. A közvéleménykutatás adatainak

megfelelően a trend az, hogy mind kevesebb külföldi román munkavállaló térne vissza hazájába. Egyre több román állampolgár nyer ket-tős állampolgárságot, házasság, vagy tartós munkavállalás nyomán, de érezhetően gyarapodik a „második generációs romániai munkavállalók”, illetve román állampolgárok részaránya is. A Romániából érkezett munkavállalóknak például 2001 és 2007 között csupán Olaszországban nyolcvan ezer gyermeke született, csaknem tízezer tavaly látta meg a napvilágot; 2003 és 2007 között kilencezer román állampolgár kapta meg az olasz állampolgárságot. Az olaszországi iskolákban jelenleg százötvenezer romániai gyermek tanul, kétezer nyolcszáz pedig olaszországi egyetemre, főiskolára jár.

Spanyolországi gazdag szegények

Olaszországban a létszám tekintetében az első helyen a romániai bevándorlók állnak, számuk 2005 és 2008 között megháromszorozódott, közel negyedmillióról hatszázhetvenöt millióra emelkedett. Romániából 2006-ban és 2007-ben érkezett a legtöbb vendégmunkás, számuk ekkor megkétszereződött. Ezen belül a fér-

fiak részaránya a 2006. évi 51,7 százalékról 2008-ra 53,2 százalékra emelkedett. Az Olaszországban alkalmazott női munkaerő egyenlege háztartásokban vállalt munkát.

A Caritas Románia vizsgálódásainak megfelelően Olaszországban nagyjából egymillió román állampolgár dolgozik, legnagyobb részük a keleti országrészből, Moldovából érkezett. Az idei, év elején 953 ezer román állampolgár rendelkezett olaszországi lakhellyel, több mint ötvenötezer pedig a polgármesteri hivatalok anyakönyveiben szerepelt.

Ugyanakkor 2003-hoz képest megtízszereződött az Olaszországban vállalkozásba kezdő román állampolgárok száma, amely tavaly év közepén meghaladta a 28 ezret. Az itt létrehozott romániai vállalkozások túlnyomó része, több mint nyolcvan százaléka az építkezések területén jött létre, 5,5 százaléka kereskedelemmel, 4,9 százaléka kézműiparral, 2,1 százaléka szállítással foglalkozik.

A „román exodus” fő magyarázata természetesen anyagi jellegű: az alacsony hazai bérek kényszerítik otthonuk elhagyására a külföldön boldogulni próbálókat. A „hazatérési kedvet” nem ösztönzi az ország jelenlegi, súlyosbodó gazdasági és pénzügyi helyzete. A szociális helyzet szempontjából korántsem a legerő-

sebb uniós tagállamnak számít Spanyolországban például a szegénységi szinten élő állampolgár havi bruttó bére 1074 euró, ami négyszerese a 273 eurós romániai átlagfizetésnek – derül ki az Eurostat statisztikájából (lásd a táblázatot).

40 milliárdos bankbetét

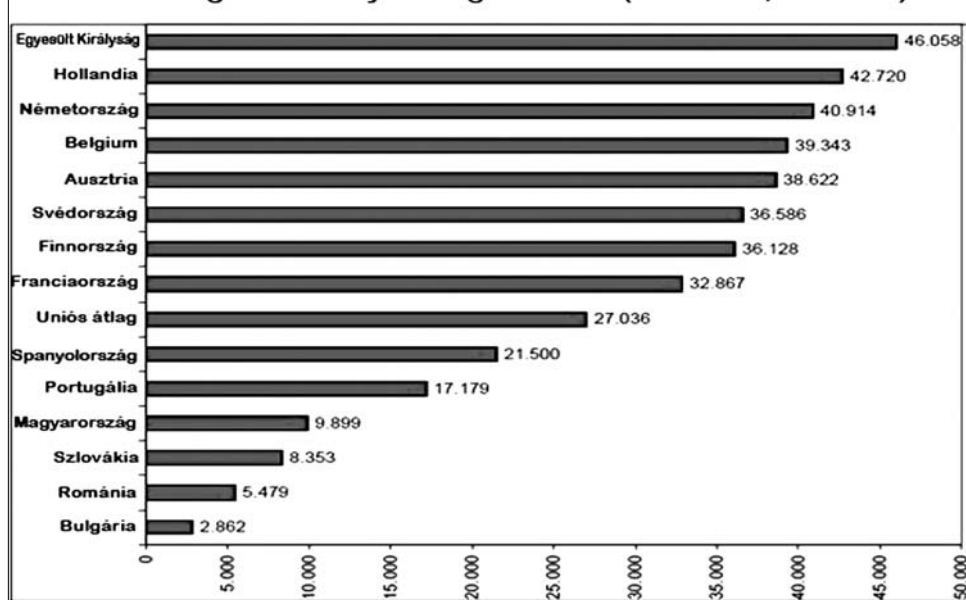
A világot és így az Európai Uniót is sújtó gazdasági-pénzügyi válságnak nyilván nem kis szerepe van abban, hogy az utóbbi időszakban látványosan megcsappant a külföldön dolgozó romániai vendégmunkások által hazaküldött pénzek összege. Tavaly például alig több, mint 3,5 milliárd eurót küldtek az országban maradt családtagjaiknak, ami harmincöt százalékos visszaesésnek felel meg. Hazai gazdasági szak-

értők nagyrészt osztják a véleményét, miszerint idén tovább csökkennek a küldemények, mivel a nyugati piacok a vártnál lassabb talpra állása nyomást gyakorol a vendégmunkások jövedelmére is. Kedvezőtlenül befolyásolja a vendégmunkások helyzetét a jelentős nyugati munkanélküliség is, amelynek rátája Spanyolországban például elérte a húsz százalékot.

Mindennek ellenére, a vendégmunkások által hazaküldött összegek nagyságának tekintetében Románia világviszonylatban az első tíz ország között található – a listavezető ilyen tekintetben Kína.

A vendégmunkások zöme számára azonban a kisebb-nagyobb összegek hazaküldése csak másodlagos fontosságú. Fő céljuk a tőke felhalmozása, amelynek birtokában aztán hazatérve, vagy kint maradván, megalapozhatják jövőjüket. Az Albániából származó vendégmunkások esetében minden egyes hazaküldött euróra 6,6 eurónyi megtakarítás esik. A Romániából és a térség más országaiból érkezett vendégmunkások átlagosan keresetük 50 százalékát teszik félre, a Moldovai Köztársaság esetében a megtakarítások részaránya hatvan, az unióban élő családoknál pedig csupán tíz százalékos. Nyugat-európai bankszakértők felmérései szerint a romániai vendégmunkások 40 milliárd eurónyi bankbetéttel rendelkeznek. ◀

Évi bruttó átlagbér néhány EU tagállamban (2008-ban, euróban)

Brüsszel nem hisz a könnyeknek

Megszakadtak a tárgyalások a magyar kormány és a Nemzetközi Valutaalap között, Budapest nem tudja lehívni a korábbi segélycsomag utolsó részletét. Elemzők a forint gyengüléséről tartanak.

Gy. Z.

Magyarországnak változatlanul szándékában áll, hogy az államháztartásában bekövetkezett válság leküzdésére az Európai Unió és a Nemzetközi Valutaalap (IMF) által megkövetelt szerkezeti átalakításokat következetesen végrehajtsa. A két szervezet képviselőivel folytatott – és a hét végén megszakadt – tárgyalásokat követően Matolcsy György magyar nemzetgazdasági miniszter arra tett ígéretet, hogy a kormány folytatja a két partner által fontosnak tartott reformokat.

Csökkenő GDP-hiány

A legfontosabb változások az adózási és az egészségügyi rendszer, valamint a kö-

zösségi közlekedés változtatásaira fókuszálnak. Magyarországnak „amilyen gyorsan csak lehet, Közép-Európa legversenyképesebb és legszilárdabb országává kell válnia” – jelentette ki a gazdaságpolitikusa.

A pénzügyi válság által súlyosan érintett északnyugati szomszédunk 2008-ban 20 milliárd eurós (mai értékben számolva mintegy 85,3 milliárd lejes) segélycsomagban részesült, amelyet az EU és a Világbank folyósított. Az ennek fejében kikötött feltételek erősen behatárolják a kormány mozgásterét, egyebek mellett a nemzeti össztermék (GDP) hiánya az idén nem haladhatja meg a 3,8 százalékot, jövőre pedig már a 3 százalékot sem.

Christoph Rosenberg, az IMF-küldöttség vezetője kö-

zölte, hogy a budapesti kormány „nehéz döntések” előtt áll, amikor a fizetési hiány csökkentéséről kell határoznia. Pótlólagos intézkedésekre van szükség, hogy a kitűzött cél elérhető legyen. Az áprilisban megválasztott új kormányfő, Orbán Viktor által bejelentett banki többletjelzáradékok mellett szükség van a kiadási oldalon is a tartós hatást hozó változásokra.

Csődközeli állapot?

Az EU-ban attól tartanak, hogy Magyarország hasonló adósválságba zuhan, mint korábban Görögország. Ennek a véleménynek a kialakulásában nagy szerepet játszott két vezető Fidesz-politikus „elszólása” a csődközeli állapotról, s bár Orbán Viktor azzal sietett lehangoltítani a hangulatot, hogy pártemberek és nem felelős gazdasági szakemberek nyilatkozatairól volt szó, sőt, Matolcsy is kinyilvánította ebbéli álláspontját, a kedélyeket nem sikerült véglegesen megnyugtatni. Épp a görög helyzet elkerü-

lésére kívánja meg Brüsszel a kemény takarékoságot. „A jóformán határtalanul megnőtt államháztartási hiány jövőre tervezett kiigazítása kemény lemetzéseket igényel, elsősorban a kiadásokban” – jelentette ki szombaton Brüsszelben Olli Rehn uniós gazdasági és pénzügyi biztos.

A Nemzetközi Valutaalap szombaton megszakította budapesti tárgyalásait. Ez azzal a következménnyel jár, hogy Magyarország a két évvel ezelőtti megállapodásban rögzített pénzügyi utolsó részletét nem tudja lehívni. Elemzők attól tartanak, hogy a magyar nemzeti valuta az IMF védőernyője nélkül már hétfőn erős nyomás alá kerül, és nem zárható ki, hogy az euró árfolyama akár 10 forinttal is megugorhat (vasárnap a Magyar Nemzeti Bank jegyzése szerint 281,80 forinton állt). Ráadásul az országban a takarékosági intézkedések közepette is kísérletet kell tennie arra, hogy változatlanul vonzó legyen a hazai és a külföldi befektetők számára. Általános vélekedés szerint a kormány

csak az október 3-ra kiírt cseh elnöki választások után jelenti be az újabb megszorításokat.

A „sherwoodi erdő”

A nem csupán bulvárhíreket fogyasztó, hanem az eseményeket nyomon követő és önálló véleményalkotásra is képes magyar újságolvasók zöme úgy gondolja, hogy az IMF valójában nem alakosság, hanem a tőke, a bankok érdekeit tartja szem előtt. Orbán Viktor híres „huszonkilenc pontos akciótervében” két olyan elem szerepel, amely a közvélemény széles egyetértésével és támogatásával találkozott: a pénzügyi intézkedések különadó bevezetése és a költségvetésből fizetett vezetők felső bérhatárának a megszabása havi 2 millió forintban (azaz körülbelül a 30 ezret valamivel meghaladó lejtben). „És ez vonatkozik a Magyar Nemzeti Bank (MNB) elnökére is” – fűzte hozzá az intézkedések bejelentésekor Orbán. Simor András ugyanis jelenleg 8 millió forintot visz haza havonta, kétszer annyit, mint

amerikai kollégája a Fed élén, és negyvenszer annyit, mint a magyar átlagfizetés. Az elnök azonban ragaszkodik a pénzéhez (sőt: jövőre fizetésemelést is kilátásba helyezett magának), az Európai Központi Bank pedig az MNB függetlenségét félti.

A pénzügyi intézkedések különadó úttörő megoldás volna, a nagy nyugat-európai gazdaságok is tervezték már, de megvalósulása rendszeresen kisiklik. Pedig ez az ágazat Magyarországon, a hatalmas válság ellenére is – igaz, a konszolidációra szánt, kölcsönből származó források révén – egy percig sem volt veszteséges. Ha pedig a társadalom egyszer már segített rajtuk, akkor itt az ideje, hogy ők is segítsék bájában a társadalmat – vélik a „sherwoodi erdő lakói”, azaz a gazdagok pénzét a szegények között szétosztó betyár, Robin Hood hívei. Ha ugyanis a megszorító intézkedéseket kizárólag rájuk terhelik, miközben dagad a bankok és a bankárok bukszája, egyre több család veszítheti el jelzáloggal megterhelt otthonát. ◀

Lap-top

A nap címe. „Felfüggesztés” – az európai szakasz, Cristian Câmpeanu, Románia liberá.

Magyarzat. A szerző ironikusan és felháborodva ír azokról, akik immár a külföldi sajtót is manipulálják, elhitetve a világgal, hogy Románia helyes útra térítésének egyetlen eszköze Traian Băsescu elnök felfüggesztése. Szó, ami szó, bőséges anyagból idézhet, hiszen az utóbbi időben ugyancsak megszapordtak a kritikák hangvételű írások. Akár bravúrosnak is nevezhető, ahogyan C. C. megvédi az elnököt olyan kérdésekben, mint egyes médiacsoportok nemzetbiztonsági veszélyforrásnak való kikiáltása, a kisgyerekek megpofozásáról készült felvétel bizonydalmi, egészen addig, hogy Băsescu moldovaiak ezreinek „ad” útlevelét, a hátsó ajtón csempészve be őket az EU-ba. Bár a pártfogási kísérlet elismerést érdemel, mi még tudnánk sorolni néhány evidens hibát, alkotmányértést – de persze ugyanolyan felesleges lenne, mint amilyen felesleges védelemben venni őt.

Szegény nagy tűzhajú lány. Jó kis esettanulmányt érdemelne, hogyan esett az ország legfontosabb – közszolgálati – hírügynöksége szélhámoság áldozatává. Az ismert énekesnő öngyilkossága furcsa fénybe került, miután a lapoknak eszébe jutott, hogy nem sokkal halála előtt, úgymond az utolsó interjújában elégedetten, életigenlően nyilatkozott az *Agerpres*-nek. Aztán kiderült, hogy szó sem volt interjúról, egy innen-onnan összeollózott szöveget „adott el” akként egy lelkiismeretlen hírügynökségi újságírólánny. A szakma valóban felhígult, nem utolsósorban felelőtlen, mindegyre hisztériás odamondással reagáló, rámenős, de buta tyúkok miatt. Most ég az egész banda, felelni természetesen az intézmény igazgatója felel.

A nap álhíre. Az árvizek idején luxuscikket osztogató leendő kormányfő, Elena Udrea (a vízről pattant menyecske) segíteni akar a kánikula áldozatain is: forralt cujkát visz nekik, jégkockával, valamint nagy mennyiségű napolajat és legyezőt.

Minden napra egy mondás

„Szánalmas, mennyire nem tudunk együtt élni a talányainkkal (...). Ha nincs valamire magyarozatunk, inkább elutasítjuk.”
Chuk Palahniuk

Reggeli

Horváth István

Indulat hullámverése

SZELLEMIKÉZÉS

A kifejezés és közlés, a formanyelvek sok mindenféle izmusa soha nem nyugtalanított túlságosan – gondolkodás, beszéd s írás közt valahogy közvetlenebb kapcsolatot éreztem magamban, mióta az eszemet tudom, semhogy a formakérdés nagy problémává dagadhatott volna számomra, amikor beszéltem vagy írtam.

Bevallom, mindig is egy kicsit komikusan hatott rám (első írásaim, a karikatúrák is erre vallanak) az a halálosan komoly, kétségbeesett erőfeszítés, amibe a legtöbb író beleőrül, hogy érzése vagy hangulata vagy gondolata vagy megfigyelése számára kiválogassa az eddig ismert és az ezután még elképzelhető írásmódok és modorok legjobbnak vélt lehetőségeit. Én bizony valahogy naivan úgy gondoltam, hogyha betartom a mindenkor éppen érvényben levő grammatikai szabályokat, a közlésnek (vagyis annak a célnak, hogy a másik ember lelkében és érelmében ugyanazt a folyamatot felidézsem és megindítsam, ami engem közlésre ingerelt) ezeket a gyakorlati konvenciókat, ez éppen elég, ezzel minden formakötelezettségemnek eleget tettem – a többi, hogy mit idéztem fel, mekkora hullámot vertem a másik lélekben, úgyis attól függ, hogy bennem mekkora volt az indulat vagy gondolat hulláma – ezen nem segít semmi ügyse, semmiféle díszes skatulya: hiába veszem kölcsön Lehel kürtjét és Paganini hegedűjét, ha nincs mit muzsikálni rajta – ha pedig van, két ajkam összecücsörített fityüldője is nagyon megfelelő hangszer.

Karinthy Frigyes: *Kaleidoszkóp*, 1928
(a *Hátrálva a világ körül* című kötetben)

A hawaii tó emléke

A válság nyomán Traian Băsescu mintha csak saját magára is megszorító intézkedéseket alkalmazna. Válsággal eltűnt a színről, az árvizeknek is csak a legvégeztet csípte el, és az új vezetés alá került közszolgálati tévének és rádióknak adott „bejárató” interjúján kívül a médiában is alig van jelen.

Hol vannak már a tavaly nyári népfürdőzések, a mezei multságokon, fesztiválokon való részvételek, a (pártfüggetlenségtől) független kisebb elnöklány EP-választási sikerét követő önelégült hipermarketi bevásárlások, a kihívó magabiztosság, amellyel a román zászló napját Csíkszeredában ünnepelte meg?

Az ünneplő tömeg helyét tiltakozó farmerek, az elnöki palotát kis híján megostromló szakszervezetek, dühös nyugdíjasok, tanárok, orvosok vették át, a népszerűtlen intézkedések – bércsökkentés, szociális juttatások megvonása, ebéd- és üdülőjegyek, bankkamatok, szerzői jogdíjak megadóztatása stb. – sorozatát zuhanó népszerűségi mutatók követték, az árvizek után pedig most aszály fenyeget. Hiába, a baj csőtül jön.

A közpénzeket tavaly még vígan lenyúló pártkliecskerekre is rájár a rúd: jövedelmük egy részét szolidaritási alapba kellene befizetniük, létszámcsoökkentéstől kell tartaniuk (ami esetükben természetesen nem munkanélküliséggel, hanem áthelyezéssel jár, de az is éppen elég kellemetlenséget okoz, hiszen előről kell építeni a régebbi munkahelyen már oly jól működő helyi maffiahálózatot), lassan emlékké válnak az egzotikus országokban eltöltött nyarak. A demokrata-liberálisok hangadói szuperjárdányaik helyett legutóbb kisbuszszal, az éjszaka leple alatt kényyszerültek a snagovi államfői randira settenkedni, mint a tolvajok. Nem csoda, hogy az elnöki pártan belül is megszapordtak az ellentétek, az államfő miniszterelnöki visszhangja visszhangtalan marad, mintha elnyelnék a miniszteri bársonyszékek, a nép sorából tojás és paradicsom repül felé – igaz, ínséges válságidőben ez még jól is jön a konyhán.

Míg az államfő korábban sikerrel fordította a népharagot az ellenséges sajtómogulok, a parlamenti háromszázhuszonkettők ellen, most a huszonkétmilliók dühe órá összpontosul. Üdvrivalgás, kézszerítések helyett szemrehányás, harag, elkeseredés fogadta árvízi látogatásai alkalmával, érthető, ha megharagudott kedvenc népére.

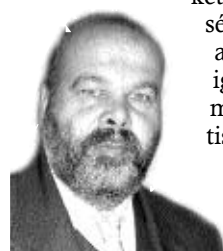
A bölcs államfői mondást, miszerint télen nem olyan, mint nyáron, alighanem kiegészíthetnénk a megállapítással: bizony, már a nyarak sem hasonlítanak egymáshoz. Vagy, a szó szoros és átvitt értelmében is forró nyárhoz alkalmazva a Villoni idézetet, megkérdezhetnénk: hol van már a hawaii tó?

Bogdán Tibor

Hogyan készül az „organigram”?

Megittam a minap egy sört egy régi, kedves barátommal. Az egyik minisztériumban dolgozik. Néhány évvel ezelőtt még igen fontos beosztása volt, de aztán rosszul szavazott és kirúgták. Estében azonban mégis sikerült megkapaszkodnia a ranglétra alsóbb fokozatainak egyikén, ahová a politikai purifikátorok keze már nem ért el. Elmesélte, hogy miként is zajlik a minisztériumokban a létszám leépítése. A miniszter kér egy tanulmányt a főtitkártól arról, hogy hány fővel lehetne csökkenteni az apparátust. A főtitkár körlevelet küld az igazgatóknak és a vezérigazgatóknak. Az igazgatók és a vezérigazgatók szétosztják a feladatokat az irodavezetőknek. Az irodavezetők megnézik, hogy náluk kik vannak a feketelistán, azoknak a tisztségeit összeírják, átadják az igazgatóknak. Az igazgatók hozzáírják a maguk feketelistájának a tisztségeit, kihúzzák azokat, akik nekik kedvesek, és elküldik a főtitkárnak, aki természetesen kiegészíti a dokumentumot a sa-

Székely Ervin

ját feketelistájával (kihúzza róla azokat, akik rokonszenvesek, vagy megsejtették, hogy rajta vannak és hajlandók beruházni abba, hogy lekerüljenek). Ha az államtitkárok elkapnak valamit a folyamatból, akkor még nekik is lehetőségük van gazdagítani vagy rövidíteni a listát, amelyik így eljut a miniszterhez. A tárca vezető még igazít valamit a listán és megbízza a főtitkárt, hogy készítse el – nagy titokban – az intézmény új személyi szerkezetét, közismertebb nevén „organigramját”. A szupertitkos „organigram” körülbelül fél óra múlva az intézmény minden alkalmazottjának a tudomására jut (a számítógépek „lehackelik” a főtitkárság gépéről, a főtitkárság titkárnője „szigorúan bizalmasan” átadja a másolatot mind az ötvenkilenc barátnőjének stb.). Ekkor kezdetét veszi a „hogyan ússzam meg a leépítést” című népi játék. S ahogyan a koszorús rock-együttes megmondta, ezt is mindenki másképp csinálja. Van, aki igyekszik megfúrni a kollégáját, hogy azt rúgják ki és ne őt, vannak, akik megvásá-

rolják munkaviszonyuk folyamatosságát, mások magas protektorokat keresnek a kormánypártoknál, és vannak melegsívű hölgyek, akik lefeksznek a főnökeiknek. A népi játék megzavarja az organigramot. Minden nap más organigram készül, néha kifejezetten a diverzió szándékával. Csoportok alakulnak, lövészárkok mélyülnek, már senki sem foglalkozik a munkával, csak a pozícióharccal. Közben a feketelista egyre rövidül, hála az anyagi áldozatoknak, a protektoroknak, illetve a főnöki virgoncságnak. A nyúl farknyi karcsúsítást tartalmazó „organigramot” viszont a miniszter nem fogadhatja el – különben azt mondja majd rá Zeus, hogy ellenáll az állam reformjának, és a végén még ő kerül lapátra. Visszaadja az „organigramot” a főtitkárnak és a népi játék kezdődik előről. A szomorú az, hogy a történetben nincs semmi túlzás.

A nulla bevétellel és a nulla kiadással megvalósulna az állami intézmények költségvetési egyensúlya.

A központi adminisztráció karcsúsítására akkor is szükség lenne, ha nem lenne gazdasági válság. Valóban sokan vesztegetik a maguk és a mások idejét ott, anélkül, hogy

munkájuknak haszna lenne. Valóban nagyon sok embert vettek fel párttagsági könyv vagy sógorkomaság alapján, anélkül, hogy alkalmasak lennének tisztségük ellátására. De egy ilyen munkát alapos háttérstudomány, a feladatok átszervezése és a bürokrácia előzetes csökkentése nélkül megkezdeni, megjósolható kudarchoz vezet.

Az államapparátus karcsúsításának története ugyanakkor emblematis példája a kormány koncepciótlanságának. Az intézkedést egyetlen cél motiválja, nevezetesen az, hogy kevesebb legyen a kiadás. Hogy ezzel az illető intézményben a munka hatékonyabb lesz-e vagy sem, esetleg külső cégekkel elvégeztetni azt a munkát, amelyet a kitessékelt alkalmazottak végeztek eddig, az már senkit sem érdekel. (Őszintén szólva, nem tudom, hogy miért nem rúgnak ki mindenkit, mert akkor a nulla bevétellel és a nulla kiadással megvalósulna az állami intézmények költségvetési egyensúlya.) Ez az optika arra vall, hogy Emil Boc nem is akar megvalósítani valamit (például kormányprogramot). Számára az állami apparátus nem egyéb költségnél, amelyet most le kell faragni.

▶ Röviden

Július 23-án temetik Kállai Ferencet

Jövő pénteken, július 23-án 14 óra 15 perckor búcsúztatják Kállai Ferenc Kosuth-díjas színművész Budapestén, a Farkasréti temetőben – tudatta a Magyar Színház hétvégén az MTI-vel. A nemzet színésze, a Nemzeti Színház örökös tagja, életének 85. évében hunyt el július 11-én, hosszan tartó betegség után. Kállai Ferencet, aki több mint 100 tévé- és mozifilmben játszott, a Nemzeti Erőforrás Minisztérium és a Magyar Színház saját halottjának tekintik.

Klassz muzika Csíkszépvízen

Saját magukat és a közönséget ünnepelték a csíkszépvízi ifjúsági napok szombat esti meghívottjai. A kolozsvári és marosvásárhelyi fiatal zenészekből álló Groovy Base Band énekese, Koszorus Krisztina (Koszika) továbbjutott a *Megasztár* tehetségkutató vásárhelyi előválogatásán, Székely Voland kolozsvári dobos pedig ösztöl Ausztriában folytathatja tanulmányait – ezzel a két jó hírrel és óriási lendülettel koncertezett a csapat és találtak te libe a rendezvény célközönségénél. A saját értelmezésű slágerek és cigányénekek tánra perdítettek kicsit és nagyot egyaránt.

Komolyzenei fórum fiataloknak

A Kosuth-díjas Vásáry Tamás karmester irányítása alatt a Kodály Zoltán Ifjúsági Világzenekar is újjászerveződik a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Karának nyári akadémiáján, melyre idén rekordszámú, több mint 160 külföldi és magyar művész jelentkezett, írja a *kultura.hu*. A július 18-a és 27-e között idén tizedszer megrendezendő zenei fórumon – Európa számos országának fiatal muzsikusa mellett – amerikai, iráni, japán és ausztrál előadók is bemutatják tehetségüket.

Tűz a restaurátori műhelyben

Tűz ütött ki múlt hétvégén Moszkvában egy ismert restauráló műhelyben. Az oltási munkálatok közben két tűzoltó életét veszítette, az anyagi kár tetemes. Az Andrej Grabar orosz történet- és művészettörténész nevet viselő restauráló központban számos műalkotás volt, köztük az 1600–1800-as évekből származó képek. A képek és ikonok többségének nem tudják a piaci árát, mert nem értékeltette fel őket a műhely. A leltározást a következő néhány nap során elvégzik, de a károk mértéke rubelben mérve százazrekre, vagy akár milliókra is tehető – mondta a központ egyik munkatársa.

Lobbira kész Kolozsvár

Egyesületet hoztak létre az Európai Kulturális Főváros címért

Sipos M. Zoltán

▶ Negyven, kulturális egyesületet és egyetemeket képviselő közszereplő és Sorin Apostu Kolozsvár polgármestere alá írta a hétvégén a Kolozsvár 2020-Európa Kulturális Fővárosa (EKF) nevet viselő egyesület alapító okiratát. Az együttműködés elsődleges szerepe elősegíteni a városházának azt a tervét, hogy 2020-ra a kincses város elnyerhesse Európa Kulturális Fővárosa címet.

A találkozón részt vevők nagy száma a polgármester szerint azt mutatja, hogy Kolozsvár jó eséllyel pályázik a gazdasági és társadalmi fellendüléssel kecsegtető címre. „Az alapító okiratban nem szerepel az alapítótág terminus sem: ez nyitott egyesület, bárki a részese lehet, aki úgy érzi, tenni akar és tud a közös ügyünkért” – fogalmazott Sorin Apostu. A frissen megalakult egyesület összesen nyolc – az oktatásért és kutatásért, az épített örökségért, képzőművészetért, színművészetért,

Sorin Apostu polgármester (középen) a városháza és a kulturális intézetek közötti megállapodást írja alá

irodalomért, zeneművészetért és a kulturális sokféleségért – felelős bizottságokkal fog rendelkezni, mindenik a kincses város egy-egy kulturális szegmensét fogja képviselni.

Az egyesület alapítói szeptember 10-ig jelentkezhetnek a bizottságok egyikébe, hogy a maguk elé tűzött

egyetlen cél eléréseért lobbitevékenységüket elkezdhesék: előkészíteni a város kulturális arculatát arra, hogy 2020-ra Európa kultúrájának második romániai fővárosa lehessen. Amint elhangzott, az egyesület tagjai és vezetősége fogja összeállítani a benevezési dossziét, ők fogják megszervezni és

lebonyolítani a kulturális programokat. Az egyesület 2020 után is aktív lesz majd, a tervek szerint ez fogja támogatni Kolozsvár kulturális életét.

A kincses városnak a 2020-ban két hazai ellenjelöltje is lesz: Temesvár és Iași is indulnak majd az Európa Kulturális Fővárosa címért. ◀

Visszaadnák Szent István arcát

Totka László

▶ A művelődési minisztérium és a kolozsvári magyar konzulátus közbenjárásával van esélye annak, hogy „visszakapja arcát” Szent István, a királyt ábrázoló nagybányai köztéri domborművön, s visszakérülhetnek az alkotásra a koronázási jelképek is – nyilatkozta lapunknak Ludescher István, Nagybánya megbízott polgármestere. A város középkori pecsétjét ábrázoló dombormű számos vitát váltott ki az utóbbi időben, mert a munkálatait végigkísérő szabálytalanságok miatt jelenleg az államalapító „arcatlanul” és a koronázási jelképek nélkül van kiállítva a város régi

főterén. A nagybányai önkormányzat jelenleg a művelődési minisztérium engedélyt várja az alkotás helyreállítására.

Lelkesen fogadta a lakosság az eredetit

Kádár Károly helyi szobrászművész a 2004-ben kiírt pályázatra készítette el város egyik legértékesebb középkeleti emlékének, a híres nyolcszögű pecsét művészi megfogalmazásának tervét és nyerte el a kivitelezés jogát. „A szoborcsoport egy bányabejáratot ábrázol; fölötté Szent István trónon ülő alakja, jobb és bal oldalon tölgyfaágak és két bányász (más értelmezések szerint egy bányász és egy

szőlőt kapáló munkás) látható. A latin nyelvű körirat – „S.D.R.D. (Sigillum de Rivulo Dominarum) Mutuus amor civium optimum est civitatis firmamen tum”, azaz „A polgárság egymás iránti szeretete a város legnagyobb erőssége” – adott pontos leírást a már kész műről a *Bányavidéki Új Szó*, 2009-ben, amikor többek között azt is hírül adta, hogy a szobor kiállításával megkezdődött annak kálváriája is, ugyanis ekkor derült ki, hogy nincs rá minisztériumi engedély.

Utólagos engedélyre számított a városháza

„Amikor a tanács elfogadta Kádár Károly tervét, még

nem voltak meg az engedélyek a minisztériumból, ahogyan a törvény sem volt a köztéri műalkotások elhelyezésének szabályozására” – nyilatkozta lapunknak Ludescher István. Az államalapító Szent István-domborművet az elmúlt évben állították ki a város magyar közösségének öröme, hiszen valószínűleg nem létezik még egy román többségű város az országban, ahol a múlt magyar vonatkozású történelmi jelképei köztéri alkotáson ennyire nyilvánvalóan megjelenhettek.

Ellentmondásokba ütközik az érintettek véleménye annak, kapcsán, hogy miért kellett a már kész alkotást megcsonkítani, miért és ki

Tűz pusztított a Házsongárdi temetőben

ÚMSZ

▶ Tűz ütött ki a Házsongárdi sírkertben lévő piramis alakú, Béli-kriptában penterken, tudósított a *szabad-sag.ro*. Az 1800-as évek közepén épült impozáns homlokzatú sírbolt tetőszerkezete teljesen leégett, szerencsére a belső részébe nem hatolt be a tűz, a helyszínre érkezett két tűzoltókocsinak időben sikerült eloltani a több méter magasra csapó lángokat, írja internetes oldalán a kolozsvári napilap. A temetőben dolgozók kizárják, hogy szándékos gyújtogatásról lenne szó, arra hivatkoznak, hogy igen ritkák az ilyen esetek. A találgatások elkezdődtek, és a rendőrség nyomozást indított, hogy remélhetőleg minél hamarabb kiderítse a tűz okát. A kriptának leginkább a tetőszerkezete égett le, valamint a jobb oldali hátsó fala, ami arra is utalhat, hogy a tűz onnan terjedt a tető felé. A temető személyzetétől a *Szabadság* megtudta: a kripta ajtaja zárva volt, feszítési, betörési próbálkozásokra nem utalnak jelek, a zárt a tűzoltók feszítették fel. ◀

Mikor kapja vissza az arcát az államalapító? A köztéri dombormű eredetijének engedélyeztetésén dolgozik a nagybányai városháza

Az eredetit állítanák helyre

Az ügy iránt érdeklődött a magyar nagykövetség, és a kolozsvári magyar konzulátus is nyomon követi az eseményeket. A polgármester tudomása szerint anyagilag is hajlandóak támogatni a szobor eredeti állapotára való visszaállítását. „Az lenne a legfontosabb, hogy a köztéri szobrok állítását engedélyező bizottság fogadja el az eredeti tervet, de velük a városnak eddig csak rossz tapasztalatai voltak. Ez a bizottság kérte a koronázási ékszerek eltávolítását, am reménykedünk, hogy – akár a magyar diplomácia hatására – belátásra térnek” – nyilatkozta lapunknak Ludescher. ◀

Székely lányból román zsaru

Salamon Márton László

► „Tavaly is próbálkoztam, akkor nem sikerült. Nyolcan voltunk egy helyre, és a román jelöltekkel együtt vizsgáztam. Idén, minthogy vannak elkülönített magyar helyek, sokkal nagyobbak az esélyeim, és nagyon reménykedem, hogy sikerülni fog” – bizakodik Mihály Renáta. A tizenkilenc éves csíkszeredai lányt a bukaresti rendőrákadémia bejárata előtt tegnap faggattuk, miután – mintegy nyolcórás sorban állást követően – sikerült beiratkozni a közrendi képzésre. Renáta igencsak elcsigázott volt délutánra, hiszen reggel 8 órakor már a Băneasa erdőbeli, festői környezetben elhelyezkedő rendőrákadémia kapujánál állt mintegy hat ezer, szerencsében és tudásában reménykedő jelölt társával együtt. Szüleivel együtt hajnali 3-kor indult Csíkszeredából, és minthogy ő vezette le a mintegy 250 kilométert a román fővárosig, kemény nap állt már mögötte.

Állóképesség és elméleti tudás

A csíkszeredai lánynak márpedig igencsak szüksége lesz a ma kezdődő vizsgák során állóképességére, hiszen a felvételi többszakaszos. Az e heti első szakasz a kettős orvosi vizsgálatból áll: szakbizottság ellenőrzi az alkalmasságot alátámasztó orvosi papírokat, illetve felméri a jelöltek fizikai képességeit. Ezt követi egy hét múlva az elméleti vizsga, ame-

lyen román nyelvből, történelemből és egy választott idegen nyelvből rácsesztet kell kitölteni a közrend szakon. A tűzoltói szakon matematikából és fizikából, a levéltárin pedig történelemből kell vizsgázni.

Az idei felvételin egyébként 34 helyre várnak magyar nemzetiségű román állampolgárokat, és ha a magyar kadétek sikerrel végeznek, három év múlva tizenöt magyarul beszélő rendőrrel, négy határőrrel, nyolc csendőrrel, öt tűzoltóval, illetve két irattárossal bővül az ország rendfenntartó állománya. A középiskolai tanulmányait a csíkszeredai Kájoni János Iskolaszertben elvégzett lány otthon, a hargitai megyeközpontban már sikerrel

vette a még a beiratkozást megelőző pszichológiai tesztet, az RMDSZ-től származó információink szerint hetvenmagával. Ennyien estek át ugyanis a magyar jelöltek közül a pszichológiai tesztelésen, ami azt jelenti, hogy legfeljebb ennyien jelentkezhetnek a magyar rendőrjelöltek számára fenntartott összesen 34 helyre is. Azaz mintegy ketten egy helyre, ami jócskán elmarad a tanintézmény átlagos túljelentkezésétől, ami nem kevesebb mint 9,6 – egyetlen helyre.

Sikeres tájékoztató kampány

Ennek ellenére Kovács Péter, aki az RMDSZ által szervezett tájékoztató kampány

irányítója volt az elmúlt hetekben, elégedett az eddigi eredménnyel. „Örvedetes a magyar diákok érdeklődése a meghirdetett helyek iránt, anél is inkább, mert alig több, mint egy hónap állt rendelkezésünkre felhívni a végzősöket figyelmét erre a lehetőségre” – nyilatkozta az ÚMSZ-nek Kovács. Az RMDSZ ügyvezető alelnöke szerint az akció így elérte célját. Mint lapunknak elmondta, június folyamán a területi RMDSZ-szervezetek segítségével sikerült eljuttatni a felvételi információkat Erdély valamennyi olyan középiskolájába, ahol magyar osztályok is tanulnak.

Mihály Renáta szintén a tájékoztató kampány révén tudta meg, hogy esélyei ta-

valyhoz képest megsokszorozódtak, bár a „román helyekre” tavalyhoz képest idén mintegy kétezerrel többen, összesen 5741-en jelentkeztek. „Újságban olvastam, hogy van ez a lehetőség, és nagyon megörültem neki” – eleveníti fel az egy hónappal ezelőtti, számára revelációval felérő felfedezést a rendőrjelölt lány. Kérdésünkre, hogy hogyan jut eszébe egy székelyföldi lánynak a román rendőrség kötelékébe jelentkezni, Renáta határozottan válaszol: „Kicsi korom óta ez az álmom, hogy rendőrtiszt legyek, és most teljesülhet. Mindig sportos, verekedős típus voltam, versenyszerűen úztem küzdősportot: éveken át taekwondóztam” – meséli a lány, aki bevállása szerint irtózik az irodai munkától. „Szeretek ott kint lenni, a tettek mezején, ahol az élet zajlik” – fogalmaz, majd a dolgok prózaiabb oldalára is rátér. „Ennek a szakmának mindig volt és lesz jövője” – mondja, majd felvetésünkre, hogy éppen ettől a hónaptól csökkent a rendőrök fizetése, csak legyint. „A rendőröknek annyira nem csökkenthetik a bérét, hogy ne érje meg” – szögezi le magabiztosan. Ő is úgy látja: a Székelyföldön nagy probléma, hogy kevés a magyar rendőr, és fontos előrelépésnek tartja a magyaroknak fenntartott rendőrákadémiai helyeket.

Ostrom alatt a rendőrákadémia

Tegnap este a bukaresti Alexandru Ioan Cuza Rend-

őrákadémia rektorhelyettese még nem tudott érdeklődésünkre pontos adatokkal szolgálni a magyar jelöltek pontos számáról. „Ma éjjel még nagy munka vár ránk, összesítenünk kell az adatokat, majd kezdődik maga a felvételi” – lihegi a telefonba Mihai Bădescu. A rektorhelyettes szerint az eredetileg tervbe vett 13 óra helyett végül 18 órakor zárult a beiratkozás, mert senki nem számított ilyen „ostromra”, de nem hagyhatták a kapu előtt a jelentkezők hadát. „Tulajdonképpen nem csoda, hogy ilyen nagy az érdeklődés, hiszen a gazdasági válságban az ingyenes felsőfokú oktatás igencsak vonzó a szülők számára. „Nem kell fizetni az oktatásért, az egyenruhákért, a felszerelésekért, a bentlakásért és étkezésért. Cserében a kadét szerződésben vállalja, hogy diplomaszerezés után tíz évig rendőri szolgálatot teljesít, ellenkező esetben meg kell térítenie a hároméves képzés minden költségét” – tájékoztat Mihai Bădescu.

Az intézményvezető szerint a másik nagy előnye az akadémiának a biztos munkahely. „Mondjanak nekem még egy olyan felsőoktatási intézményt, amely államvizsga után, első perctől állást garantál végzőseinek. Az ország tele van diplomájukat lobogtató végzősökkel, akik hiába kilincselnek, nem kapnak munkát sehol. A rendőrségi munkahelyek pedig biztos megélhetést garantálnak” – ecseteli az előnyöket a rektorhelyettes. ◀

Angyalbörben. Ha sikerül a felvételi vizsgája, az ifjú hölgy is kadétruhat öltöhet magára A szerző felvétele

Egészségügy, túl a határon

ÚMSZ

► A kölcsönös tapasztalatátadás, a sürgősségi segélyhívó rendszerek összekapcsolása és a hatékonyabb transzplantációs együttműködés lehetőségei lesznek a következő román–magyar egészségügyi egyeztetés témái. A legfontosabb közös célokról a hétvégén, budapesti találkozásán egyeztetett Cseke Attila egészségügyi miniszter és Réthelyi Miklós, a magyar Nemzeti Erőforrás Minisztériumának vezetője. A tervezett találkozók témái között prioritást élvez a kórház-finanszírozás magyarországi tapasztalatainak átadása, a 112-es segélyhívó rendszerek összekapcsolása, és a szervátültetésben való mielőbbi együttműködés. A 112-es segélyhívó rendszerek tekintetében a magyar fél igényelte Románia tapasztalatainak átadását az egységes rendszer bevezetéséhez. A felek megegyeztek, hogy Románia Schengen-övezethez való csatlakozása után a mentőszolgálatok a határ mindkét oldalán részt vesznek a mentésekben. ◀

Újabb áradás és hókatasztrófa

Kovács Zsolt

► Derült égből árvíz, vihar utáni kánikula sújtotta az országot a hétvégén: a Kovászna megyei Bölönben a patak tegnap hirtelen úgy felduzzadt, hogy magával sodort egy többtonnás erőgépet, életveszélyesen megsebesített egy helybéli lakost, és elárasztott 250 házat. Az 51 éves nőt magával ragadta az ár, de sikerült kimenteni, és hipotermikus tünetekkel a sepsiszentgyörgyi kórházba szállítani.

A háromszéki prefektúra szóvivője, Erdély András tegnap lapunknak úgy nyilatkozott: kivédhetetlen volt a katasztrófa, annyira hirtelen jött az áradás, hogy a meteorológiai szakemberek sem jelezték, a Bölön-patak pedig akkora, hogy értelmetlen lenne óriásgátakat építeni oda, ahol máskor békésen csörgedez a tenyérnyi patak.

A meglepetésekkel sokkoló időjárás nem szűnő ostrom alatt tartja az országot: trópusi jellegű időjárás okoz nehézségeket a következő két hétben azokban a régiókban, ahol eddig az árvíz pusztított. Várhatóan két hétig biztosan

marad a hőség, de gyakoriak lesznek a viharok, főleg az ország keleti, kelet-nyugati régióiban. Rövid ideig tartó heves esőzések, jégeső, orkán erejű szél okoz majd problémát az Országos Meteorológiai Intézet előrejelzése szerint. A hétvégén beköszöntő 35-36 fokkal hőség miatt többen szorultak segítségre. „Mivel ezen a nyáron nem fokozatosan melegedett fel az idő, hanem hullámokban támad a meleg, az emberi szervezetnek nincs mikor felkészülnie a megpróbáltatásra” – figyelmeztettek az Országos Mentőszolgálat munkatársai.

Készül a mérleg

A kánikulát megelőző árvízkarok felmérése is tovább folyik, Emil Boc kormányfő a hétvégén bejelentette: végéhez közeledik az országos adatrögzítés. E szerint több mint hatezer ingatlanban tett kárt a többhetes katasztrófa, ezer ház újjáépítésére van szükség, az anyagi kár megközelíti a 450 millió eurót. A napokban felmerült, hogy az árvízi károkat hivatkozva a kormány engedményt kér a

Nemzetközi Valutaalaptól, de Emil Boc a hétvégén bejelentette, „tartjuk magunkat a 6,8 százalékos költségvetési hiányhoz”. Az árvízhelyzet még mindig nem múlt el, a Prut mentén máig érvényben marad a vörös veszjelzés. A katasztrófavédelem kötelékében dolgozó szakemberek arra figyelmeztetnek: az áradásokat követő kánikula további veszélyforrást jelent: ebben az időben gyorsabban szaporodnak az elárasztott területeken a kórokozók, a rossz higiénia körülmények miatt fokozottan oda kell figyelni a járványveszélyre.

Egyedül nem megy

A kormány a kárfelmérésel párhuzamosan megkezdte a regionális rehabilitációs munkálatok segélyezését: Kovászna megyében három katasztrófa sújtotta helyszíni árvízvédelmi rendszerének megépítését támogatja a Boc-kabinet. Dávid Csaba, az Országos Vízügyi Hatóság vezérigazgatója hétvégi terepszemléje után kijelentette, még idén támogatják a Kézdivásárhely közelében

folyó Kászon-patak, az Erdővidéki Barót-patak és a sepsiszentgyörgyi Debren-patak rendezését. „Az árvíz alatt önerőből védekezünk, de el kell ismerni, hogy vannak olyan beruházások, amelyek meghaladják a város vagy a megye lehetőségeit” – mutatott rá a segítség fontosságára Antal Árpád polgármester. Várhatóan sürgősségi kormányrendelettel utalnak ki pénzt ezekre a munkálatokra, tette hozzá Dávid Csaba, aki szerint gyűjtőgátak építésére van szükség.

Helyi érdekű árvíz

A kilátásba helyezett árvíz-segélyek lehívása máris ellentmondásos helyzeteket teremtett. A Maros megyei prefektúra például Nyárad-karácson önkormányzatát vádolja azzal, hogy megalapozatlan kárjelentést adott le. A helyiek állítása szerint 760 ház sérült meg az áradások nyomán, a prefektúra azonban úgy véli, nem történt katasztrófa, ezek a házak csupán enyhén sérültek. ◀

Röviden

Siker a Zöld ház program

Népszerű a környezetvédelmi minisztérium Zöld ház programja, két hét alatt 3 652 támogatási kérelem érkezett, az eddig leadott pályázatok értéke 22 millió lej – jelentette be Borbély László környezetvédelmi és erdészeti miniszter. A Környezetvédelmi Alapból finanszírozott programban olyan magánszemély vehet részt, aki romániai lak-hellyel rendelkezik, tulajdonosa az ingatlan, amelynek környezetkímélő felszerelésére pályázik, és nincs tartozása a központi, illetve a helyi költségvetés felé.

Lebuktak a gépkocsivezetők

Több mint 3300 gépkocsivezető jogosítványát vonták be az év első felében a szigorított ellenőrzések során. A közlekedésrendészet hétvégi tájékoztatása szerint az esetek többségében szabálytalan előzés, az elsőbbség megadásának elmulasztása, vagy a piros jelzésen való áthaladás miatt róttak ki a hatóságok ilyen szigorú büntetést.

Száz szó

Fény derült Nagy-Britanniában az éjszakai padjavitó „jó szellem” kilétére: a 37 éves Stephen Rimmer nem akart Oldham városának önkormányzatánál mogorva panasztévő lenni, és reklamálni a köztéri padok, kerítések állapota miatt, ezért maga javította azokat – adta hírül a Daily Telegraph című lap. Éjszakánként járt társadalmi munkázni és titokban. Három hónap alatt 18 eltorrt padot és kerítést hozott helyre, munkája értéke 3000 fontnyi. Nemrégiben végre leleplezte magát az éjszakai jótékony szellem, és Rimmert helyi hősként ünneplik most Oldhamban. Vajon egy hasonló kaliberű „jó szellem” nem akarja megjavítani Romániát? Elképzelhetőnek tartom, hogy lenne vállalkozó, csak fél, hogy jótékonykodó munkáját esetleg megadóztatja a kormány.

(efi)

Röviden

Kormányzati támogatás az amerikai médiának?

Az internetes kommunikációs csatornák miatt pénzügyi alapjaiban megrendült amerikai médiának kormányzati támogatásra van szüksége – hangsúlyozta Lee C. Bollinger, a New York-i Columbia Egyetem elnöke. A médiaszakértő az MTI tudósítása szerint kifejtette: az új kommunikációs módszerek olyan mértékű átalakulást hoznak, amilyent a nyomtatott sajtó feltalálása jelentett a 15. században. Az internet által előmozdított kommunikációs forradalom nyomán a média költségvetése megtizedelődött, töredékre csökkent a reklámbevétel és az olvasók tábora. A szerkesztőségek zsugorodnak, a lapok külföldi irodáinak száma csökken; az újságok és hírközlő szervezetek meredeken romló gazdasági helyzete miatt az amerikaiak lényeges információktól eshetnek el – mutatott rá a szakértő. A megoldást csak a híripar nagyobb állami támogatása jelentheti – szögezte le Lee C. Bollinger, megjegyezve, hogy az amerikai kultúrában mély ellenérzést kelt a sajtó állami támogatásának gondolata.

Szavazógép

Elmarad a nyaralás

Az Új Magyar Szó internetes olvasóinak többsége idén nyáron nem megy el nyaralni. A maszol.ro szavazógépén feltett legutóbbi kérdéseinkre (Hol nyaral idén nyáron?) válaszoló olvasóink több mint egyharmada azt válaszolta, hogy idén nyáron sehol sem nyaral. A válaszadók tíz százaléka külföldön tervez nyaralni.

E heti kérdéseink:

Rendszeres vevő vagy Ön?

1. Igen
2. Nem
3. Csak ha családtagoknak van rá szüksége

Távozik Cselényi László

Hírösszefoglaló

► Közös megegyezéssel távozik a Duna Televízió elnöki székéről Cselényi László, akinek lemondása július 22-től, lesz hatályos. A hírt maga a tévéelnök jelentette be a televízió Közbeszéd című háttér-műsorának csütörtök esti kiadásában. A köztévét a továbbiakban A. Szabó Magda mostani elnökhelyettes fogja irányítani, ügyvezető alelnökként.

Szimbolikus lemondás

Amint arról lapunkban beszámoltunk, kuratórium közeli források szerint Cselényi László több mint egy héttel ezelőtt benyújtotta a lemondását, ezt azonban hivatalosan csak csütörtök este erősítette meg. Az ÚMSZ megkeresésére egy héte sokat sejtetően így fogalmazott: „számtalan jelét látom annak, hogy szolgálataimra nem tartanak igényt”. A Közbeszéd című műsorban elmondta: lemondása július 22-vel hatályos, ami szimbolikus, ugyanis nagy valószínűséggel akkor szavazzák meg az új médiatörvényt, mellyel ő egyáltalán nem ért egyet. Lapunknak korábban azt nyilatkozta, hogy „az új médiaholding a Fidesz által kezdeményezett médiatörvény szerint az Magyar Televízió, MTI, Magyar Rádió, Duna TV a továbbiakban egyszemélyes részvénytársaságként mű-

ködni, az alapítói és részvényesi jogokat mind a négy Zrt. esetében a Közszolgálati Közalapítvány látná el. – szerk. megj.) a totális összeomlást készíti elő. Ha felkérnének, akkor sem vennék részt abban, ami készül”. Cselényi a Duna TV esti háttér-műsorának rendkívüli kiadásában hangsúlyozta: a lépésre nem önmaga védelmében szánta el magát, hanem azért az intézményért tette, amelyért „él-hal”, és amelyben életének egy jelentős részét töltötte el.

A Duna Televízió ügyvezetését a távozása után ellátó A. Szabó

Magda tévé-alelnökről elmondta: örül, hogy ő képviselheti a kontinuitást, bár „keskeny ösvényen jár, nincs nagy mozgásteret”.

Végkielégítés-huzavona

Cselényi László neve körül az utóbbi napokban csak úgy szálltak a forintmilliók. Egyes értesülések szerint lemondásának hátterében az áll, hogy Szabó László, a kuratórium elnökségének Fidesz által delegált tagja azt állítja, hogy külső gyártású produkciókra szánt 1,4 milliárd forint 68–70

százalékát „lenyelték”. A Közbeszédben a tévéelnök újfent kiemelte: „a közelmúltban megkérdezték a műsorgyártási szerződések messzemenően jogszerűek, kizárólag a Duna Tv érdekeit szolgálják, a műsorok rendben el fognak készülni”.

Cselényi László lemondása után Szabó László az MTI-nek elmondta, az elnöknek 42 havi végkielégítés járt volna, ám ezt a kuratórium hosszas vita után a felére csökkentette, így a tévéelnök 21 havi végkielégítéssel (mintegy 174 ezer euró) távozhat az intézmény éléről. ◀

Cselényi László közös megegyezéssel a Duna TV elnöki stafétáját hamarosan átadja A. Szabó Magda elnökhelyettesnek

Médiagnózis

A média nem haldoklik

Alig pár héttel a tragikus halálú medgyesi unitárius lelkész sorsát ízléstelenül és (sajtó)etikátlanul nagydobra verő, címlapra tevő és főműsoridőbe integráló médiacirkusz után újabb áldozat került ezen hatalmas étvágyú és feneketlen gyomrú szörnyeteg, a romániai média elé. Az életének szintén önkézzel véget vető Mădălina Manole énekesnő halálának körülményeit, okait és következményeit taglaló tudósítások, riportok és paparazzi-fotók özöne ismertette, és igyekezett magyarázni. Természetesen amolyan jó média-módra: a pszichológia szaketektéi, jeles közéleti szereplők, az énekesnő pályatársai, rajongói, pillanatnyi dicsőségük fényudvarában sütkérező médiaszárocskák igyekeztek részéssülni a művésznő aurájának kisu-gárságából, ingyen népszerűsége

téve szert azáltal, hogy főleg a kereskedelmi médiumok révén a nyilvánosság elé járultak, és – sajnos a legtöbbször megengedhetetlenül szakmaiatlan módon – nyilvánítottak véleményt egy olyan ember-ről, akit valamilyen tényező arra az elhatározásra juttatott, hogy elhagyja földi világunkat. A haláleset körül keletkező médiaszongás émylytően balkáni ízű, tiszteletlen és kegyetlen volt. Egyes kereskedelmi adók kinyomozták az elhalálozás fiziológiai részleteit, és a még élő családtagokra való tekintet nélkül, ország-világ elé dobták Mădălina Manole haláltusájának általuk elképzelt mozzanatait, majd az intimtáshoz, a fájdalomnak a méltóságban való megéléséhez való jogot semmibe véve ösztű alá vették a rokonokat, a család leírhatatlanul traumatizált tagjait,

azon igyekezvén, hogy vergődésük minél árnyaltabb szemléltetésével még jobban megnyomorítsák a mindenkori érintetteket. A halál a mi kultúránkban nagyon intézményesített történés, így szükségszerűen a halállal foglalkozó intézmények is érintve lettek ezen médiacsinnadratta által. Így találhattunk olyan riportokat is, amelyben vagy a körbontocnokot, vagy a temetés formáját megszabó egyházat bírálták, vagy egyéb, elképzelhető és elképzelhetetlen helyeken kerestek felelősöket és sok esetben perverz részleteket. A szex és a halál kitűnő üzleti lehetőségek, a média pedig egyedülálló módon hasznosítja is az ezekről szóló információkat a szemtelen profitnövelés érdekében. Az Agerpres odáig vetemedett, hogy fiktív elemekkel megtűzdelt „interjú” bocsátott a nyilvánosság elé,

a Pro TV, Realitatea TV, Antena 1 illetve Antena 3 élőben közvetítették még a temetési szertartást is. Céljuk természetesen a nézőszám maximalizálása, a nézők beteges kíváncsiságát kihasználva, viszont az is tény, hogy ennek az erkölcsileg torz érdeklődésnek a mindenkori kiváltói épp az erkölcsöt nélkülöző sajtóorgánumok voltak. Tehát úgy néz ki, hogy a média immár nem hű a publikumához – sem annak életéhez, sem annak halálához. Viszont pillanatnyilag nincs olyan hatalom a világon, amely az erkölcsösség berkeibe terelhetné a mindennapok fájdalomában furdózó médiát. A TVR úgy próbált etikus maradni, hogy szinte teljesen száműzte műsorrácsából az eseményt. Ennek a végletnek sem örültem.

Péter Árpád

HIRDETÉS

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
tel:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.
Postacím: 014820 București, Piața Presei Libere nr.1,
O.P. 33, C.P. 17
* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

Apróhirdetés

Udvarhely közelében, Agyagfalván
kertes családi ház eladó.
Részletfizetési lehetőség.
Telefon: 0722-627 656.

Román film Locarnóban

ÚMSZ

► Marian Crișan *Morgen* című első játékfilmje, és Fliegauf Benedek *Wombja* is indul a Locarnói Filmfesztivál legértékesebb díjáért, az Arany Leopárdért. A filmművészeti seregszemlét augusztus 4-e és 14-e között 63. alkalommal rendezik meg, díjairól nemzetközi zsűri dönt, melynek elnöke Eric Khoo szingapúri rendező lesz. A *Morgen* című román–magyar–francia koprodukció a nagyszalontai születésű Marian Crișan első játékfilmje. A román–magyar határon játszódó, Nagyszalontán és Sarka-

don forgatott film egyik főszerepét Dankó István alakítja, és feltűnik benne Hajdu Szabolcs is.

A *Womb* „két ember szimbiotikus kapcsolatának története életem, halálom, újjászületésem keresztléte”. A főszerepben Eva Green és Matt Smith láthatók, az operatőr Szatmári Péter, a producerek Gerhard Meixner, Muhi András és Roman Paul. Fliegauf a *Wombot* eredetileg regénynek kezdte el írni. Fliegauf Benedek ismerősként tér vissza a locarnói filmfesztiválra, hiszen *Tejút* című „ambient filmjével” elnyerte a Napjaink Filmművészei verseny fődíját 2007-ben. ◀

Július 19., hétfő

Az év 30. hete és 200. napja, hátravan 165 nap

Ma **Emília** nevű olvasóinkat köszöntjük. Az Emília női név az Emil férfinév női párja. Holnap **Illés** napja van.

Évfordulók

- 1870-ben provokáció hatására III. Napóleon francia császár hadat üzent Poroszországnak.
- 1952-ben megkezdődtek a XV. nyári olimpiai játékok Helsinkiben.
- 1980-ban megkezdődtek a XXII. nyári olimpiai játékok Moszkvában.

Vicc

Vicces hirdetések:
– 3 szobás családi ház, utcára néző nagymamával eladó.
– Kiadó egy 3 szobás konyha!
– Pénzt vennék áron alul, sürgősen!
– Részeseg férjemet szeretném elcserélni valami használhatóbbra.
– Használt mélyhűtőt vennék 112 kilós (halott) fele-

ség tárolására.
– Többszörös öngyilkossági kísérletet elkövető ifjú keresi hozzá illő párját. Jelige: Meghalok érted!

Recept

Tojáskrém szendvicsre
Hozzávalók: 5 tojás, 1 evőkanál kefir, 5 dkg vaj, 1 fej vöröshagyma, 1 evőkanál mustár, 1 evőkanál currypor, 1 evőkanál só, 1 késhegynyi törtt fekete bors.
Elkészítés: A tojásokat keményre főzzük, majd még melegen meghámozzuk, és egészen apróra összetörjük. A vajat a tejföllel és a mustárral habosra keverjük, hozzáadjuk a megtisztított és finomra vágott vöröshagymát. A fűszerekkel tovább ízesítjük, végül a darált főtt tojást is hozzákeverjük. A krémet jól lehűtjük. Pírtott kenyérszeletekre kenve, zöldpaprikával, paradicsommal fogyasztjuk. (Nagyobb adagot is érdemes belőle készíteni, mert egy hétig biztosan áll a hűtőszekrényben.)

A hatos lottó nyerőszámai:
10, 42, 43, 34, 45, 36.

Gondolatjel

Visky István rovata

A jellem maga az ember, és hasztalan iparkodunk eltitkolni azt: jellemét éppen olyan kevéssé rejtegetheti az ember, mint ahogy testi lényét nem tudja elrejtteni semmi lepel vagy palást. Ideig-óráig viselhetünk az életben áltszakállt és álruhákat, de egy pillanatban lehull róluk minden jelmez, és megmutatkozik a valóság. Egy mozdulat, egy szó, egy csele-

det végül is elárulja igazi jellemünket: az álarcosbál csak alkalmi lehet. A találkozás egy jellem valódi sajátosságaival a legnagyobb emberi élmény, melyben részünk lehet. Életünk azért olyan pálást, mert megraboljuk egymást valódi jellemünk megismerhetőségétől. Nem vagyunk tökéletesek, de egy hibákat hordozó jellem sokkal jobb, mint egy hazug tökéletes.

Horoszkóp

- KOS (III. 21.–IV. 20.)**
Nincs túl jó formában. Csak rutinfeladataival foglalkozik. Este pihenje ki magát, hogy energiával tölthessen fel.
- BIKA (IV. 21.–V. 20.)**
Magabiztosan lát munkájához. Érti, hogy minden az elképzelései szerint alakul. Az estét romantikus hangulatban töltheti.
- IKREK (V. 21.–VI. 21.)**
Hagyja magát, hogy sodorja az élet. Ne ragaszkodjon minden áron saját terveihez, bátran improvizáljon. Este egy összejövetelen több új barátságot köthet.
- RÁK (VI. 22.–VII. 22.)**
Látzólag rendben haladnak az események. Ön viszont érzi, hogy a felszín alatt ott rejtőzködnek az akadályok.
- OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)**
Nem kedveli a forróságot, úgy érzi, beszűkül az élettere. Szeretne napozni és lubickolni, de fél a káros hatásoktól.
- SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)**
Unalmas és feledhető nap vár Önre. Csak nem hiányzik a focivébé vuvuzeláinak zúgás-zümmögése?

- MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)**
Tökéletesen kidolgozott terve van a nyárra. Minden kész az indulásra, de baljós előérzetei vannak.
- SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)**
Ma egy kaland kínálkozik, s Ön természetesen nem tiltakozik. Új szerelem, bizsergető élményekkel. Vegye el azt, ami jár!
- NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)**
Ezen a héten nagyon szerencsés lesz. Próbáljon ki minél több nyári foglalatosságot, használja ki a csillagok kedvező állását.
- BAK (XII. 22.–I. 20.)**
Ígéretes üzleti híreket kap, amelyek elégedettséggel töltik el. Vigyázzon, ne tegyen meggondolatlan megjegyzéseket az Ön körül lévőknek.
- VÍZONTÓ (I. 21.–II. 19.)**
A mai napon izgalmas, romantikus kalandban lehet része kedvesével. Munkavégzésében legyen kitartó és maximalista.
- HALAK (II. 20.–III. 20.)**
Tegyen meg mindent annak érdekében, hogy kivívja a környezetében élők elismerését. Egyik ismerőse komoly magánéleti probléma megoldásához kéri a tanácsát.

Ma

A következő napok időjárása

Kedd
28°C
27°C
Bukarest

A sok napsütés mellett időnként megnövekszik a felhőzet, zápor, zivatar is kialakulhat többfelé.

Szerda
28°C
26°C
Bukarest

A napsütés mellett néha erősen felhős lesz az ég, többfelé várható zápor, zivatar.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	30°C	19°C
Brassó	25°C	15°C
Bukarest	31°C	21°C
Csikszereda	23°C	15°C
Kolozsvár	26°C	17°C
Marosvásárhely	28°C	17°C
Nagyvárád	29°C	18°C
Szatmárnémeti	29°C	19°C
Temesvár	30°C	19°C

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Változóan felhős lesz az ég, többkevesebb napsütésre is számíthatunk. Szórványosan valószínű zápor, zivatar. Az északi szél többnyire mérsékelt marad, de zivatarok környezetében viharos lökések lehetnek.

Felkészítés az életre

Jól jegyezd meg fiam, amit mondok! A bicika két helyen van jól: a zsebedben és valakinek a hasában!

Horváth István

***	IGYEKSZIK RAVENNI	MÉRTÉK, JELLEMZŐ ÉRTEK	IRÁNI LOVASNÉP	DZSÚDÓ-FOKOZAT	OROSZ FOLYÓ	***	MEGAKADÁLYOZÓ	NAPA PARJA	BECÉZETT MELINDA
CSÖKKENŐ VÍZSZINTŰ						DRINABA ÖMLIK FÜTŐ-ANYAG			
SZELID TERMÉSZET					HIVATKOZIK RÁ				
A MAI PERZSIA				EHETŐ CSIGAFAJ	DÍSZ-CSERJE			JÓD VEGYJELE	
VALLÁSI TETEL				BESZÉL RÓLA				SZELLEMI	
HANEM, AZONBAN		MEGSZÚNIK ESNI							VÁZLATOS RAJZ
LEVEGŐT TELJESEN KIZÁRÓ		GERGELY BECENEVE							
***	KÖVÉRKÉS					SPANYOL BRAVO			
	PÁROS CSÁBI					FŐNÉV (RÖV.)			
AMERIKAI BÍRÓ						KILOMÉTER (RÖV.)			
NAGY... EUROPÁI ORSZÁG						NORVÉG AUTÓJEL			

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Bíró Béla, Gyulay Zoltán, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Híttér)
Darvas Beáta (Kultúra)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztők:
Osváth Annamária, Nyágyuly András

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582, Baló Levente – 0748-784679 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Horváth István – 0747-517574 (Csikszereda), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Szekelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Fleischer Hilda – 0788-715712 (Bukarest), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Mihăiteanu Albert, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739, Erdős Lajos – 0741-424094 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

logtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), a Rodipet-kirendeltségeknél, pénztalánnyal (mandat postal) közvetlenül a szerkesztőségnek és előfizetés-szervezőinknél. Forgalmazza a Rodipet és magánterjesztők.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)
ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

A Romániai Pédányszám-auditáló Hivatal (BRAT) tagja

r · a · d · i · o

Sláger Rádió
FM 105.9
A tegnap legnagyobb slágerei, a ma legfrissebb hírei

agnus
RADIO 88.3 FM
www.agnusradio.ro
Kolozsváron mostmár mindenütt HALLHATÓ!
FM 88.3 95 102 106 108 MHz

rtm
MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIO
98.9 FM

Paprika rádió
fülön csíp
95,1 fm

KOLOZSVÁRI RÁDIO
ahol talál a szó

KEDD
2010. július 20.

A nap filmjei

Pro TV, 20.30
Soha ne mondd, hogy véged!

Miután Julie Cosgrove titkos ügynök vőlegénye egy küldetés során életét veszti, a fiatal nő úgy dönt, nem dolgozik tovább az FBI-nak. Új életet akar kezdeni: egy kisvárosban összeházasodik néhány helybivel, akik önhibájukon kívül konfliktusba keveredtek a floridai maffiával. Amikor egyik újdonsült barátját meggyilkolják, Julie élete legveszélyesebb küldetésébe kezd.

Prima TV, 20.30
Fruska Gate

1972-ben járunk. Betsy Jobs és Arlene Lorenzo két kamaszlány, akiknek legfőbb gondjuk az, hogy jól érezzék magukat. A lányok a Fehér Házba mennek osztálykirándulásra, ahol kicsit elköszálnak osztálytársaikkal és tanáraikkal. A véletlen úgy hozza, hogy Nixon elnökkel is találkoznak, aki azon mód rokonszenvezik velük, sőt munkalehetőséget ajánl nekik: felveszi őket elnöki kutyasétáltatóknak.

TV2, 22.20
Halálos iramban

Dominic az egyik vezéralakja a Los Angeles utcáin rendszeresen lezajló illegális autóversenyeknek. Ezeket a felturbózott járgányokkal felvonuló helyi vagány csávók bezonyítják a csajoknak, hogy igenis van vér a pucájukban. Szuper kocsik száguldoznak az utakon, és ezt persze a helyi rendfenntartók nem nézik jó szemmel. Ebbe a világba csöppen bele az ifjú Brian.

KOSSUTH RÁDIÓ

9.00 Hírek 9.40 8 és fél 10.00 Napközben 11.00 Hírek 12.05 Élhető világ 12.30 Vendég a háznál 13.00 Déli krónika 13.40 Magánhangzó 14.05 Rádiószínház 14.30 Tanúim lesztek! 15.05 Arcvonalok 16.05 Közelről 16.45 Zöldövezet 18.30 Krónika 19.00 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.25 Tetteknél ért szavak 20.50 Jó éjszakát! 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történései 23.25 Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában
15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon
15.30 Aranyemberek - magyarok Bukarestben

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás 12.30 Gazdaélet 13.05 Zenés üzenetek 14.00 Délutáni váltás Filmajánló, Filmzene, Lemez és könyv téka 16.00 Híradás, Sport, Rádióújság 17.00 Híradás 17.15 Művelődési hírek, Jelenlét 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hangoló 9.50 Hírek, műsorism. 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek 16.15 Észbontó, telefonos játék 17.00 Nap-óra 17.30 Népzene 17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

6.30 Gazdakör
6.50 Hattól Nyolcig
9.00 Élő népzene (ism.)
9.30 A szén
9.55 Fabulák
10.00 Mirabella
Mama házimozi
10.15 Gyerekkori könyveink
10.35 A dzsungel könyve
11.05 Zorro (am. kaland sor.)
11.30 Újrakezdés (olasz sor.)
12.30 Kívánságkosár
15.00 Híradó
15.10 Kikötő
15.20 Térkép
15.50 Értékkadók
16.25 Rolls-Royce, a luxus és minőség szimbóluma
17.15 Második esély (am.-mex.-kol. sor.)
18.05 25. szélességi fok Délre (francia sor.)
19.00 Híróra
19.35 Mese
20.00 Újrakezdés (olasz sorozat)
21.00 Híradó
21.05 Közbeszéd
21.30 Az elzásziak, avagy a két Mathilde (francia-német f. dráma, 3. rész, 1996)
23.00 Sport hírek
23.05 Kikötő - Friss (ism.)
23.15 ...evilágból...
0.35 Dívathét (ism.)

TVR 1

7.30 Az első órában
8.00 Ormányos család (anim. sor.)
8.30 Beaver mindent megold (amerikai vígjátéksor.)
9.00 Történelmi emlékek
9.05 Átváltozás (ism.)
9.55 FIFA 2010, nyitó koncert
10.10 Zöld arc
10.15 Szerelmi bizonyíték (brazil sor.)
11.15 Restaurálás
12.15 Modern vizor
12.45 A palota ékköve (ism.)
14.00 Hírek, Sport
14.45 Egyszerűen izletes (ism.)
15.00 Teleshopping
15.30 Európai roma
16.00 Krónika
17.00 Akkor és most
17.55 Az élet és a pénz
18.20 A világ hercegnői
18.25 A palota ékköve (sor.)
19.40 Győzd le az árvizet
19.45 Sport
20.00 Hírek
21.10 Színűhe (am. filmdráma, 1954)
23.30 Az illúzió mesterei
20.00 Hírek
0.15 Zöld arc (ism.)
0.20 Psych - Dilis detektívek (am. krimisor.)

VIASAT 3

10.30 Dilis detektívek (sorozat) 11.05 Testvérek (sorozat) 12.00 Kincsek a padlásán (ism.) 13.00 Segítség, szülő vagyok! (ism.) 14.00 A médium (sorozat) 16.00 Gyilkos számok (ism.) 17.00 Alice új élete (sor.) 18.00 Segítség, szülő vagyok! 19.00 Holdfény (sorozat) 20.00 Jóbarátok (sorozat) 21.25 Gyilkos számok (sorozat) 21.20 Reklám-barátok (sorozat) 23.20 A főnök (sorozat)

m1

6.50 Ma Reggel
10.00 Párizsi jóbarátok (francia vígjáték sorozat)
10.50 Kékfény (ism.)
11.45 Nappali
13.01 Híradó délben
13.30 Kárpát Expressz
14.00 Szomszédok (sor.)
14.35 Srpski Ekran
15.05 Unser Bildschirm
15.35 Ez történt Ma reggel (ism.)
Benne: Híradó, sporthírek, időjárás-jelentés
17.25 Körzeti híradó
17.35 Hírek
17.45 Teadélután Hétfőtől péntekig minden, ami szórakoztató!
18.45 Elit gimi (olasz drámasorozat)
19.40 McLeod lányai (ausztrál sorozat)
20.30 Híradó este
20.50 Sport hírek
21.00 Önök kérték! Kívánságműsor
22.00 Azazel nevében (orosz krimi, 3. rész, 2002)
23.55 Az Este - kedd
0.25 Hírek
0.30 Sport hírek
0.35 Memento (ism.)
0.40 Teadélután (ism.)
1.45 Nappali (ism.)

TVR 2

7.00 Mindig optimistán (ism.)
8.00 Párizsi jóbarátok (francia sor.)
9.00 Utazások párhuzamos világokban
10.00 Hírek
10.20 Tengerparti találkozás
12.00 Hírek, Sport
12.45 Néprajzi pihenőhelyek
13.45 Teleshopping
14.30 Ég és föld között
15.00 Együtt Európában
16.00 Mindig optimistán (ausztrál sor.)
17.00 Párizsi jóbarátok (francia sor.)
18.00 Euronews híradó
18.10 Győzd le az árvizet!
18.15 Lehet, hogy nem tudtad
18.30 A világ városai
19.00 Starhunter 2300 (kanadai sci-fi, 2003)
20.00 Elisa lánya (olasz sor.)
21.00 Balkáni szokások
22.00 Hírek
23.10 Texasi krónikák - Laredo utcái (amerikai minisorozat)
0.45 Motomágia
1.20 Visszajátszás (ism.)
2.35 Lehet, hogy nem tudtad (ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek
10.00 Pontos sportidő (live) Lucian Lipovan műsora
12.00 Sport.ro Hírek
13.10 Pontos sportidő
14.10 Külön kiadás
15.00 Sport.ro Hírek
17.00 Pontos sportidő (live)
18.00 Sport.ro Hírek (live)
19.05 Információ (live)
20.05 Fogadás félelemmel
21.00 Sport.ro Hírek (live)
22.00 Wrestling RAW
0.00 Sport.ro Hírek 0.15 World Poker Tour

m2

6.20 Hajnali gondolatok
6.23 Kárpát Expressz
6.50 Ma Reggel
10.00 Közvetítés a parlament üléséről
17.00 Farkas Ferenc: Gyümölcskosár 12 dal Weöres Sándor verseire
17.15 Bűvölet (olasz sorozat)
18.10 Magyar pop
19.05 Épített szépségek - Győr
19.30 Bob, a mester
19.55 Afrika gyöngyszeme (portugál kaland sorozat)
21.00 Híradó este
21.21 Sport hírek
21.25 Afrika gyöngyszeme (portugál kaland sorozat)
22.30 A vadon bűvöletében (angol sorozat)
23.15 Záróra
23.45 McLeod lányai (asztrál kaland sorozat)
0.25 Elit gimi (olasz drámasorozat)
1.20 Azazel nevében (orosz krimi, 3. rész, 2002)
3.05 Ez történt Ma reggel (ism.) Közéleti műsor
Benne: Híradó, sporthírek
4.45 Vezérlő fény (amerikai sor.)

PRO TV

7.00 Pro Tv hírek
Mi történik doktor úr?
9.55 Könyvbemutató
10.00 Szegény ember, gazdag ember (sorozat)
12.00 Fiatal és nyugtalan (amerikai filmsorozat)
13.00 Pro Tv hírek
13.30 Ne vessz csak! (am. vígj. sor.)
14.00 Tessék parancsolni!
16.00 Fiatal és nyugtalan (amerikai filmsorozat)
17.00 Pro Tv hírek
18.00 Szellemekkel szuttogó (amerikai filmsorozat)
19.00 Pro Tv hírek
20.30 Soha ne mondd, hogy véged! (amerikai akciófilm, 2002)
22.30 Pro Tv hírek, sport
23.00 Két pasi meg egy kicsi (amerikai sor.)
0.00 Nyomtalanul (am. krimisor.) (ism.)
1.00 Soha ne mondd, hogy véged! (amerikai akciófilm, 2002) (ism.)
2.30 Pro Tv hírek, sport (ism.)

RTL KLUB

7.00 Trendmávia (ism.)
7.25 Fókusz (ism.)
Közszolgálati magazin
7.55 Reggeli Ébresztőshow
10.05 Te vagy az életem (argentín sorozat)
11.05 Top Shop
13.00 RTL Klub Híradó
13.10 Hívj! Játsszon! Nyerjen!
14.30 Fél kettő - Magazin a legjobb történetekkel
15.15 Titkok (francia kaland sorozat)
17.15 A szerelem rabjai (argentín sorozat)
18.25 Mónika - A kibeszélőshow
19.30 RTL Klub Híradó
20.05 Vacsoracsata - Gasztroreality
21.05 Fókusz - Közszolgálati magazin
21.45 112 - Életmentők (német akció sorozat)
Utána: RTL-hírek
22.20 Castle (amerikai filmsorozat)
23.10 Döglött akták (amerikai krimisorozat)
0.00 XXI. század - a legendák velünk élnek
0.50 Reflektor

TV2

7.00 Babavilág
7.25 Tények Reggel
8.00 Mokka - TV2 reggeli magazinműsora
10.00 Stahl konyhája
10.05 Babapercek
10.20 Telekvíz - Telefonos játék
11.20 Teleshop
12.30 Ki hitte volna? (olasz családi f., 2007) 2. rész
14.25 Kvízió
15.55 Szentek kórháza (auszt. sor.)
16.55 Egy tini naplója (német vígj. sor.)
17.25 Joshi Bharat (talk show)
18.30 Árva angyal (mex. sor.)
19.30 Tények
20.05 Monk - Flúgos nyomozó (am. krimisor.)
21.10 Aktív
21.45 Hóhullám (szórakoztató műsor)
22.20 Halálos iramban (am.-német akcióthriller, 2001)
Közben. Kenősorsolás
0.05 A médium (am. krimisor.)
1.25 Tények Este
1.55 EZO.TV
2.50 Anarchisták (magyar filmdráma, 2000)
4.15 Babavilág (ism.)
4.40 Animációs filmek

PRIMA TV

6.00 A cseresznye a tortán (ism.)
7.00 Kandikamera
7.30 Testvérek (amerikai sorozat)
8.20 Sport Florentinával
9.15 Senki se tökéletes (román vígjáték sor.)
9.45 Mark Twain és én (am.-kan. kalandf., 1991)
11.45 Galileo
12.30 Teleshopping
13.00 Kandikamera
13.30 Teleshopping
14.00 Doktor Addison (amerikai sorozat)
15.00 Aki tud, az nyer - verseny (ism.)
16.00 A hegyek szelíd ura (am. kalandf., 2002)
18.00 Hírek
19.00 Sport
19.30 A cseresznye a tortán
20.30 Fruska Gate (francia-kan.-am. vígj., 1999)
22.30 Lököttek (román vígjáték sorozat)
23.15 Mondenii Show - Best Of
23.30 Játék életre-halálra (amerikai akció-vígjáték, 2001)
1.30 Hírek, Sport
3.30 Lököttek (román vígjáték sor.) (ism.)

KANAL D

8.00 Őrült világ 8.15 Házassulandó fiam van (ismétlés) 9.30 Ezüstszerelem (ismétlés) 11.30 A sátor 12.30 Hírek 13.15 Orvosok 14.45 Árulás a családban (sorozat) 16.30 Légy a házastársam 18.45 A nap híre 19.00 Hírek 19.45 Házassulandó fiam van 20.30 A sátor 21.15 1001 éjszaka (török sorozat) 23.00 Vágt meg a kartell! (amerikai thriller) 1.00 Szenvedélyes történetek

HÍR TV

7.00 Paletta
7.30 Lapzártá (ism.)
8.00 Híradó
9.05 Rájátszás
10.00 Garázs - Ahonnan az autózás indul!
10.30 Soroló
11.05 BBC Reporters (ism.)
11.30 Ősök tere
12.05 Vonalban (ism.) Interaktív politikai show-műsor
13.00 Déli híradó
13.30 Hungarorama
14.30 Paletta (ism.)
15.05 Keresztmetszet
16.05 Civil kaszinó
17.05 Pálya
17.30 Paletta
18.00 Híradó - Friss információk
18.30 Zöld övezet
19.05 Vonalban - Interaktív politikai show-műsor
20.00 Híradó
21.05 Rájátszás
22.00 Híradó 21
22.35 Lapzártá
Vitaműsor újságírókkal
23.05 Riasztás - A rendkívüli események műsora
23.30 Hírvilág (ism.)
0.05 BBC World Híradó
0.30 Zöld övezet - Környezetvédelmi magazin (ism.)

DISCOVERY

6.30 Autókereskedők - BMW M3
7.00 Motorkerékpár-építő VB
8.00 Újjáépítők
9.00 Hogyan csinálják? Légikatasztrófák, napenergia, napszemüveg
9.30 Katasztrófa: ahogy én láttam
10.00 Piszkos munkák - Az alpakanyíró
11.00 Amcsi motorok
12.00 Hogyan működnek a gépek?
13.00 A túlélés törvényei - Alabama
14.00 Ötödik sebesség
14.30 Végzetes másodpercek
15.30 Hogyan készült?
17.00 Állítólag
18.00 Végzetes másodpercek
19.00 Tornádók nyomában - A vihar
20.00 A túlélés törvényei - Műhelytitkok
21.00 Hogyan készült?
22.00 Végzetes másodpercek
22.30 A tenger gladiátorai - Elszámolás
23.30 Amerikai favágók - Esőben, sárban
0.30 Bandaháborúk
1.30 Tornádók nyomában
2.30 Végzetes másodpercek

HALLMARK

9.00 McLeod lányai (sorozat) 10.00 Kisvárosi gyilkosságok (sorozat) 12.00 Amy-nek ítélve (sorozat) 13.00 Őrangyal (am. sorozat) 14.00 Nash Bridges (sorozat) 15.00 Kisvárosi gyilkosságok (sorozat) 17.00 Virginia és Blithe kiruccanása (am. f. dráma) 19.00 Amy-nek ítélve (sorozat) 20.00 Nash Bridges (am. sorozat) 21.00 Őrangyal (am. sorozat) 22.00 Jég hideg álmok (am. f. dráma)

Bolt túlszárnyalta Powellt

Atlétika

Turós-Jakab László

► Bár még nincs teljesen felépülve az Achilles-íngyulladásból, amely miatt közel 50 napot kihagyott, az olimpiai és világbajnok Usain Bolt simán nyert Párizsban a Gyémánt Liga-sorozat idei hetedik állomásán. Pénteken a jamaicai világcsúcstartó 9.84 mp alatt teljesítette a klasszikus 100 méteres távot, két honfitársa, a nagy vetélytárs Asafa Powell (9.91 m) és Yohan Blake (9.95 mp) még megszorogni sem tudta.

Ugyanazon a viadalon, 63,78 méteres dobással, Nicolaeta Grasu második lett díszkoszvetésben. A kubai Yarelis Barrios (65,53 m) nyert, a horvát Sandra Perkovic (63,62 m) pedig harmadik lett. Négy versenyszámban a világ idei legjobb eredményét érték el.

A hölgyeknél a kenyai Vivian Cheruiyot (14:27.41 perc 5000 méteren), a férfiak-

nál pedig a szintén kenyai Brimin Kiprop Kipruto (8:00.90 perc 3000 m akadályon), továbbá két amerikai atléta, Jeremy Wariner (44.49 mp 400 m-en) és David Oliver (12.89 mp 110 m gáton) remekelt.

A sportág legrangosabb sorozata 14 állomásból áll, s összesen 32 szám kap helyet a versenyeken. Valamennyi viadalon az 1-8. helyezettek részesülnek pénzdíjban, a győztesek 10 ezer dollárt kapnak. Kategóriánként pontverseny is van, melynek végső győztesei egy-egy 80 ezer dollár értékű négykarátos gyémánttal gazdagodnak. Pontokat csak a versenyek első három helyezettjei kapnak.

A sportok királynője világból származó hír szerint visszakapják a 2000-es sydney-i olimpián szerzett aranyérmeiket az amerikai 4x400-as női váltó tagjai, akiket korábban azért fosztottak meg medáljaiktól, mert csapattársuk, Marion Jones doppingolt az ötkarikás játékok

► Powell loholt Bolt nyomában. A jamaicai világcsúcstartó 9.84 mp alatt teljesítette a 100 méteres távot

idején. A Nemzetközi Sportdöntőbírók (CAS) pénteki döntésének értelmében a Sydney-ben 4x100 méteren harmadik helyezett staféta tagjainak ugyancsak visszajárnak a bronzérmek, mert az atlétikában 2000-ben érvé-

nyes szabályok szerint az egyik versenyző doppingvétsége miatt a többi csapattag nem büntethető.

A nyolc sportoló közül hét nyújtott be fellebbezést a Nemzetközi Olimpiai Bizottság korábbi döntése ellen,

Jearl Miles-Clark, Monique Hennagan, Tasha Colander Clark, Andrea Anderson, Chryste Gaines, Torri Edwards és Passion Richardson. Nanceen Perry nem csatlakozott a fellebbezést benyújtó társaihoz. ◀

► Röviden

Kész a Kemény-gárda

Tizennyolc játékosal utazik Siracusába az Európa-bajnokságra készülő magyar férfi vízilabda-válogatott; az utolsó szűkítésnél Török Béla és Baksa László maradt ki Kemény Dénes szövetségi kapitány keretéből. Akik utaznak: Gergely István, Nagy Viktor és Szécsi Zoltán – kapusok, Batori Bence, Biros Péter, Bundschuh Erik, Hegedűs Gábor, Hárai Balázs, Hosnyánszky Norbert, Kis Gábor, Madaras Norbert, Marnitz Gergő, Mátyás Zoltán, Szívós Márton, Varga Dániel, Varga Dénes, Vámos Márton és Vörös Viktor mezőnyjátékosok.

Legyőzhetetlen All Blacks

Második mérkőzését is megnyerte a hagyományos Három Nemzet-tornán Új Zéland rögbi-válogatottja. Wellingtonban, az All Blacks ismét felülmúlta a Dél-afrikát, 31-17 (13-7). Július 24-án, Brisbane-ben, Ausztrália és Dél-Afrika csap össze.

Európa Liga, román és magyar érdekeltségekkel

T. J. L.

► Két magyar és egy román együttes érdekelt a labdarúgó-Európa Liga második selejtezőkörében. A Győri ETO FC 2-0-ra nyert a kazah FK Atyrau otthonában, a magyarok góljait Pilibaitis (26.) és Bugerra (88.) szerezte. Győrt a Videoton FC nem bírt a szlovén NK Mariborral, 1-1 lett a vége. Mezga (30.) a vendégeknek szerzett vezetést, Horváth a 79. percben egyenlített a székesfehérváriaknak. A moldáv Olimpia Bălți nem volt egy súlycsoportban a vendég Dinamóval, amely 2-0-ra nyert. Pulhac a 41. percben köszönt be, Liviu Ganea pedig a 83. percben volt eredményes. A csapatok egyformán 10 játékosal fejezték be a mérkőzést, Marius Niculaet az 58., Cheltuialat pedig

a 88. percben állították ki. **További eredmények:** FC WIT Georgia (grúz) – FC Banik Ostrava (cseh) 0-6, FK Taurus Kaunas (litván) – Apoel Nikoszia (ciprusi) 0-3, FK Rabotnicki Szkopje (macedón) – FC Mika (örmény) 1-0, Valletta FC (máltai) – Ruch Chorzow (lengyel) 1-1, OFK Belgrad (szerb) – FC Torpedo Zsodino (fehérorosz) 2-2, ND Gorica (szlovén) – Randers FC (dán) 0-3, FK Ventspils (lett) – FK Teteks (macedón) 0-0, Myllykosken Pallo-47 (finn) – UE Sant Julia (andorrai) 3-0, IF Elfsborg (svéd) – FC Iskra-Stal Ribnița (moldáv) 2-1, Austria Bécs (osztrák) – NK Siroki Brijeg (bosnyák) 2-2, FC Zesztafoni (grúz) – Dukla Banska Bystrica (szlovák) 3-0, FC Honka Espoo (finn) – Bangor City (walesi) 1-1, Dinamo Minszk (fehé-

oros) – JK Sillamäe Kalev (észti) 5-1, FK Baku (azeri) – FK Buducnost Podgorica (montenegrói) 2-1, Anorthoszisz Famagusza (ciprusi) – HNK Sibenik (horvát) 0-2, Stabaek IF (norvég) – FC Dnyepyr Mogiljev (fehérorosz) 2-2, Molde FK (norvég) – FK Jelgava (lett) 1-0, Gefle IF (svéd) – FC Dinamo Tbiliszi (grúz) 1-2, FC Lausanne Sport (svájci) – FK Borac Banja Luka (bosnyák) 1-0, Kalmár FF (svéd) – FC Dacia Kisinyov (moldovai) 0-0, FC Differdange 03 (luxemburgi) – FK Spartak Zlatibor Voda (szerb) 3-3, Cercle Brugge KSV (belga) – FC TPS Turku (finn) 0-1, PFC Levszki Szófia (bolgár) – Dundalk FC (ír) 6-0, FC Siauliai (litván) – Wisla Krakko (lengyel) 0-2, FC Utrecht (holland) – KF Tirana (albán) 4-0, Bröndby

IF (dán) – FC Vaduz (liechtensteini) 3-0, Maccabi Tel-Aviv (izraeli) – FK Mogren (montenegrói) 2-0, Besiktas JK Isztambul (török) – GI/LIF Vikingur (feröeri) 3-0, HSK Zrinjski Mostar (bosnyák) – SP Tre Penne (san marínói) 4-1, FK Süduva (litván) – SK Rapid Bécs (osztrák) 0-2, KS Besa (albán) – Olympiakosz (görög) 0-5, Motherwell FC (skót) – Breidablik (izlandi) 1-0, Maritimo Funchal (portugál) – Sporting Fingal (ír) 3-2, Cliftonville FC (északír) – HNK Cibalia Vinkovci (horvát) 1-0, Portadown FC (északír) – FK Karabah (azeri) 1-2, Shamrock Rovers FC (ír) – Bnei Yehuda Tel Aviv (izraeli) 1-1, KR Reykjavik (izlandi) – FC Karpatij Lvov (ukrán) 0-3. A visszavágókra július 22-án kerül sor. ◀

Svájci és orosz ellenfél

Labdarúgás

T. J. L.

► Az európai szövetség (UEFA) nyoni székházában kisorsolták a legrangosabb kupasorozat, a Bajnokok Ligája selejtezőjének harmadik fordulóját, s eldőlt, hogy a bajnokok ágán a Debreceni VSC a többszörös BL-résztevő FC Basellel találkozik. Feltéve, ha túljut északkelet felé, amellyel Tallinnban 1-1-re mérkőzött a múlt héten. A svájci csapat tavaly bajnokságot nyert a Kantonok Országában, nagy csatában megelőzve a Young Boys Bern együttesét. Herzeg András csapata hazai pályán kezd (július 27-én vagy 28-án), a visszavágót egy héttel később rendezik Bázelen.

A 3. forduló további műsora (a bajnokok ágán): Liepajas Metalurgs (lett)/Sparta Prága (cseh) – Inter Baku (azeri)/Lech Poznan (lengyel), Aktobe (kazah)/Olimpi Rusztavi (grúz) – Hapoel Tel-Aviv (izraeli)/Zeljeznicar Sarajevo (bosnyák), Sheriff (moldovai)/Dinamo Tirana (albán) – Dinamo Zágráb (horvát)/Koper (szlovén), Litteks Lovecs (bolgár)/Rudar Pljevlja (montenegrói) –

Birkirkara (máltai)/MSK Zilina (szlovák), AIK Solna (svéd)/Jeunesse Esch (luxemburgi) – Linfield (északír)/Rosenborg BK (norvég), Partizan Belgrad (szerb)/Pjunik (örmény) – Ekranas (litván)/HJK Helsinki (finn), BATE Boriszov (fehérorosz)/Hafnarfjörður (izlandi) – FC København (dán), Bohemians (ír)/TNS (walesi) – Anderlecht (belga), Omonia (ciprusi)/Renova (macedón) – Salzburg (osztrák)/HB Tórshavn (feröeri).

A nem bajnokok ágán az Unirea Urziceni az orosz Zenittel találkozik, azaz a legutóbbi román pontvadászat második helyezettje és az orosz bajnoki bronzérmes. A 85 éve alapított szeptérvári klub csapata az egyik legerősebb orosz bajnokságban, idén még veretlen, 13 forduló után gyűjtött 33 pontjával természetesen az élen áll. 2008-ban UEFA-kupát nyert és Európa Szuperkupáját is elhódította.

A nem bajnokok ágán még Ajax Amsterdam (holland)-PAOK (görög), Dinamo Kijev (ukrán)-Gent (belga), Young Boys (svájci)-Fenerbahce (török) és Braga (portugál)-Celtic Glasgow (skót) páros mérkőzéseket rendeznek. ◀

A harmadik selejtezőkör menetrendje

Továbbjutása esetén a Videoton a skót Hibernian, míg a Győr a francia Montpellier együttesével találkozik a harmadik selejtezőkörben. A sorozatban bemutatkozó Temesvár a finn Myllykosken Pallo-47 és az andorrai Sant Juliá párosítás győztese ellen folytatja. A már szinte biztos továbbjutó Dinamo ellenfele már sokkal nehezebb: a horvát Hajduk Split.

A harmadik selejtezőkör első mérkőzéseire július 29-én, a visszavágókra pedig egy héttel később kerül sor az alábbi műsor szerint: FK Taurus /APOEL FC – Jablonec (cseh), Jagiellonia (lengyel)-Arisz Szaloniki (görög), Galatasaray (török) – OFK Belgrad / Torpedo Zsodino, Kalmár FF / Dacia Kisinyov – Levszki Szófia /

Dundalk, Aalesund (norvég) – Motherwell / Breidablik, Differdange / Spartak Zlatibor – Dnipro (ukrán), AZ Alkmaar (holland) – IFK Göteborg (svéd), Gorica / Randers FC – FC Lausanne / FK Borac, Szibir Novoszibirszk (orosz) – Apollon Limasszol (ciprusi), FC Utrecht / KF Tirana – Luzern (svájci), Maccabi Haifa (izraeli) – Dinamo Minszk / JK Sillamäe, Molde / FK Jelgava – VfB Stuttgart (német), FK Baku / Buducnost Podgorica – Bröndby / FC Vaduz, Anorthoszisz / HNK Sibenik – Cercle Brugge / TPS Turku, Sturm Graz (osztrák) – Gefle IF / Dinamo Tbiliszi, FC Siauliai / Wisla Krakko – Portadown / FK Karabah, Besa / Olimpiakosz – Maccabi / Mogren, Viktoria Plzen (cseh) –

Besiktas / Vikingur, Valletta / Ruch Chorzow – Austria / Siroki Brijeg, Inter Turku (finn) – Genk (belga), Crvena Zvezda (szerb) – Slovan Pozsony (szlovák), Nordsjælland (dán) – Sporting CP (portugál), IF Elfsborg / FC Iskra – FK Ventspils / FK Teteks, Shamrock Rovers / Bnei Jehuda – Juventus (olasz), KR Reykjavik / Karpatij Lvov – FC Zesztafoni / Dukla, CSZKA Szófia (bolgár) – Cliftonville / Cibalia, Beroe Sztara Zagora (bolgár) – Süduva Rapid Bécs, Maritimo / Sporting Fingal – Honka Espoo / Bangor City, Liverpool (angol) – Rabotnicki / Mika, Stabaek (dán) – Dnyepyr Mogiljev – WIT Georgia / Banik Ostrava, OB Odense (dán) – Zrinjski Mostar / Tre Penne (San Marínói).

Tallinnban 1-1-re mérkőzött a DVSC „az odavágón”

Fotó: ITT

„Mi is emberből vagyunk”

Interjú a dél-afrikai vb-elődöntőben bíraskodó Kassai Viktor játékvezetővel

Labdarúgás

Farkas István

▶ Hogyan jellemezné a 19. labdarúgó-világ bajnokságot?

– Érdekes aspektusból láthatam a dél-afrikai világ bajnokságot, hiszen négy mérkőzésen is a játéktéren szerepelhettem, és így testközelből lehettem részese a játéknak. Úgy gondolom, az idei világ bajnokság a kezdeti tapogatózó mérkőzések után felpörgött, és a szurkolók nagyszemű mérkőzéseket láthattak. Ha nem is volt annyi gól, mint amennyit elvártak a focirajongók, mindenki jól szórakozott.

▶ Asszisztenseivel, Erős Gáborral és Vámos Tiborral négy mérkőzést vezetett, köztük egy elődöntőt. Mekkora teljesítmény ez?

– Húszéves pályafutásomnak kétségkívül ez a csúcsa. Négyévente rendeznek futball-világ bajnokságot, s ezen csak két elődöntő van, s ha azt vesszük, hogy világszerte körülbelül nyolcszáz ezer aktív játékvezető van, el lehet képzelni, mekkora presztízs egy elődöntő levezetése.

▶ Mennyire érzi azt, hogy ezzel sikerült Puhl Sándor nyomdokaiba lépnie?

– Puhl Sándort nagyon ne-

hez utolérni, hisz egy világ bajnoki döntőnél nincs magasabb szint (a magyar játékvezető 1994-ben, az amerikai labdarúgó-világ bajnokságon vezette a döntőt – szerk. megj.), hisz majdhogynem annyian vezettek világ bajnoki döntőt, mint ahányan a Holdra léptek. Egy elődöntő nem ér fel egy döntővel, de úgy gondolom, ha nem is sikerült utolérni, de valamit mi is le tudunk tenni az asztalra.

▶ A játékvezető munkája során számít a játékosok magatartása? Gondolok itt arra, hogy a spanyol-holland döntő során Howard Webbnek rekordszámú sárgalapot kellett kiosztania, míg ön 27 perc után fújta először a sípjába a német-spanyol elődöntőben.

– A mérkőzések nem egyformák, rengeteget számít az, hogy a játékosok mennyire partnerek, mennyire szeretnék betartani a szabályokat. Hiszen ha a játékosok úgy mennek ki a pályára, hogy felrúgják a sportszerűséget, és negatív értelemben mindent megtesznek, hogy győztesen hagyják el a gyepszönyeget, akkor nagyon nehéz dolga van a játékvezetőnek. Az általunk vezetett német-spanyol mérkőzés szöges ellentéte volt a holland-spanyol meccsnek, le-

Fotó: MTI

hetett látni, hogy a játékosok csak és kizárólag a futballal törődtek, és még véletlenül sem szabálytalankodtak. Ezért történhetett meg az a kuriózum, hogy egy világ bajnoksági elődöntőn 27 perc után hangzik el az első, szabálytalanságot jelző sípszó.

▶ Igaz az, hogy a bíró mindenféle érzelmek nélkül lép pályára?

– Azt nem mondanám, hogy érzelmek nélkül lépünk pályára, hisz mi is emberből vagyunk, de az mindenképp igaz, hogy mi nem szurkolóként lépünk pályára, maximumálisan semlegesek vagyunk, és azok is kell, hogy maradjunk. Nekünk az az érdekünk, hogy biztosítsuk a játék megfelelő menetét. Aki játékvezetésre adja a fejét – és ezt szurkolóként lehet, hogy nehéz elképzelni – felveszi a

semlegesség köpönyegét, és csak azzal foglalkozik, hogy a játékszabályokat betartassa a pályán.

▶ A vb bíróit elég sok kritika érte. Ön szerint van hiba nélküli játékvezetés?

– Hiba nélkül nincs ember, így játékvezető sem. A különbség az, hogy vannak a szerencsésebbek, akiknek csak kis hibáik vannak. Mert ha egy mérkőzés során elnézünk egy bedobást, az nem akkor a katasztrófa, viszont ha valaki megad egy gólt, amit les előzött meg, az érzékenyebben érinti a csapatokat. Hiba nélküli játékvezetés tehát nincs, és nem is lesz. Aki úgy gondolja, hogy egy új technológia bevezetésével hibátlanok lesznek a játékvezetők, azt ki kell ábrándítanom. Amíg lesz futball, addig lesznek játékvezetői tévedések is.

▶ A kritikusok közül többen a videóbíró bevezetését szorgalmazták. Ez ön szerint megoldaná a problémát?

– A játékvezetők nem ellenzik azt, hogy valamilyen segítséget kapjanak, ez lehet emberi vagy technológiai. A legfontosabb viszont az, hogy ennek a rendszerét nagyon jól ki kell találni, hiszen ha most hirtelen bevezetünk egy új rendszert, lehetséges,

hogy többet ártunk, mint amennyit használnánk. Az esetlegesen sok játékmegszakítás biztosan sokat ártana a futballnak.

▶ Ha már itt tartunk: a lesszabályt is egyre több kritika érte, egyesek teljesen eltörölnék. Ön hogy látja ezt?

– Szerintem a futballban nincs szükség drasztikus szabályváltoztatásokra. A lesszabály véleményem szerint teljesen rendben van, a kritizálók például nem tudják, hogy emiatt pörgős a játék, hisz a játékosoknak folyamatosan mozgásban kell lenniük. Eltörölésével sokkal kevesebb lenne a játék, így csak ártanának a sportágnak.

▶ A játékosok, a média is eléggé felkapta a vuvuzelátémát. Önt zavarta játékvezetés közben?

– Talán meglepő, de a mi munkánkat egyáltalán nem zavarta. Az tény, hogy a szurkolók nagy lármát csináltak ezzel a hangszerral a mérkőzések során, viszont már az nagy hangzavar, ha az európai stadionokban ötven-hatvanezer néző foglal helyet a lelátókon. Ez persze különleges hang, de mint mindent, ezt is meg lehet szokni, és a mérkőzések során egyáltalán nem volt zavaró.

Röviden

Közel a Világkupához

A jövő évi Világkupán való szereplésért vívott pótszelejtőt Buzăuban Románia rögbiválogatottja. A trikolórok 56-13-ra iskolázták le Tunéziát, miután Vlaicu, Gál-Minya, Ciuntu, Maris, Calafeteanu és Petre is célt ért el, Dumbrava pedig további 19 pontot gyűjtött büntetőkből és pontrúgásokból. Az észak-afrikaiak elleni sikert követően a román válogatott az Uruguay–Kazahsztán-mérkőzés győztesével játszik a Vk-szereplésért.

Negyedik hely az Európa-ligában

A spanyolországi Guadala-jarán megrendezett férfi röplabda Európa-liga elődöntőjében Románia férfi röplabda-válogatottja 3-2-re (15, 15, -23, -19, 8) kikapott Portugáliától. Stelian Moculescu tanítványai a kisdöntőt is elvesztették: 2-3 (-19, 22, 17, -16, -13) a törökökkel.

Megsemmisítő vereségek

Kiütéses vereségek után Románia női kosárlabda-válogatottja az utolsó helyen zárta a szombathelyi előkészületi tornát. George Mandache tanítványai 108-40-re kaptak ki a házigazda magyaroktól, 100-52-re a szlovákoktól és 126-23-ra a világ bajnok és olimpiai ezüstérmes ausztráloktól. A körmérkőzést Ausztrália nyerte, miután 93-63-ra verte Szlovákiát és 74-68-ra Magyarországot. A házigazdák hoszszabbításban maradtak alul a szlovákokal szemben (62-65).

Verség Svájctól

Nem jutott ki a világ bajnokságra a magyar strandlabdarúgó-válogatott, miután a Bibionében zajló európai selejtezőtorna pénteki negyedöntőjén 3-2-re kikapott a svájci csapatától. A tornáról a házigazdák mellett a négy legjobb vehet részt a 2011-es, 16 csapatos olaszországi vb-n. Mivel az olaszok már a csütörtöki nyolcaddöntőben kiestek, így ezúttal mindenképpen nyerniük kellett volna a magyaroknak a vb-szerepléshez.

A vb-n 5 európai, 3-3 ázsiai és dél-amerikai, 2-2 észak- és közép-amerikai, illetve afrikai, valamint 1 óceániai alakulat játszik majd.

Ezüstérmesek a nők

Ezüstérmert nyert szombaton a Gyenesei Leila, Tóth Adrienn, Kovács Sarolta összeállítású magyar női csapat az ötösúszók debreceni Európa-bajnokságán. A győztes németek 15624, a magyarok 15556, a harmadik britek pedig 15464 pontot gyűjtöttek. Egyéniben a francia Amélie Cazé megvédte címét, másodikként az olimpiai bajnok német Lena Schöneborn, míg harmadikként a litván Donata Rimsaite ért célba.

Szabó Gergő remekelt a Szeben-ralin

Autóverseny

Turós-Jakab László

▶ Ha a múlt hónap végén, a Kolozsvár környéki aszfalt-viadalon a szakadó eső okozott gondot az országos rali-bajnokság résztvevőinek, pénteken és szombaton, Nagyszeben környékén már a kánikula és a por tette próbára kocsit és vezetőt egyaránt.

A 10 részfutamat tartalmazó Szeben-ralin 41-en indultak, de csak 26-an fejezték be a versenyt, kiesett a kétszeres román-bajnok Dan Gîrtofan (Subaru Impreza), a tapasztalt Cătălin Berari (Mitsubishi Lancer EVO 10), Jean Tatu (Subaru Impreza), Adrian Răspopa (Skoda Fabia S2000) és Marco Tempestini (Peugeot 207 S2000) is. Utóbbi képtelen megszakítani a pech-sorozatot, hiszen zsinórban három feladásnál tart az ob-n. Ezúttal is műszaki problémák kényszerítették feladásra az olasz származású kolozsvári versenyzőt, akinek bajnoki álmai tán végképp elszálltak.

Hibátlanul beállított Mitsubishi Lancer EVO 9-ével a magyarországi Szabó Gergő (navigátora Csegzy Levente) már pénteken letette névjegy-

Fotó: Mediatrix

Keleti Edwin és ismert navigátora, Victor Ponta PSD-pártvezér az ötödik versenyt is megnyerte

ét, hiszen hármát megnyert a négy részfutamból, és kis előnyre tett szert vetélytársaival szemben.

Szombaton is ő kezdett a legjobban, aztán kiderült hogy a szerencsével sem áll hadilábon. A meghibásodott differenciálmű miatt egyik fő riválisa, az összetett pontversenyben vezető kolozsvári Bogdan Marișca a 6. speciálon már két percet vesztett, a következő próba pedig Tempestininek jelentett végállomást. Mire Marișca és navigátora, Se-

bastian Itu azt gondolták, hogy vége a megpróbáltatásoknak, jött a két gumidefekt, másodjára pedig már cserekerék sem volt a csomagtartóban. A Subaru Impreza N15 végül felnin dőcögött célba, ezért a kolozsváriak nem léphettek előrébb a negyedik helynél.

Szabóék mind a hat szombati speciál megnyerték, és végül 160 másodperces előnnyel nyerték a versenyt. A dobogót két másik Mitsubishi Lancer EVO 9 egészítette ki, a Valentin Porcișteanu –

lozsvári Keleti Edwin és ismert navigátora, Victor Ponta PSD-pártvezér az ötödik versenyt is megnyerte, és már aligha szalaszthatja el a csoport országos-bajnok címét. A H-csoportban Florin Crișan Florin (Subaru STI), a K-ban pedig Alexandru Pițigoi (Ford Focus WRC) nyert, míg a junioroknál Vlad Cosma, a Dacia-kupában pedig Bogdan Năstase bizonyult a leggyorsabbnak. A Szeben-rali csapatversenyében a Jack Daniel's RT 81-38-ra győzte le a Napoca Rally Academy-t.

Öt futam után, az országos rali-bajnokságban Marișca (89 pont) vezet Szabó (83p), Gîrtofan (53p), Porcișteanu (52p) és Spitzmüller (43p), s ez a legjobbak sorrendje az N-csoportban is. Az A-csoportban Keletinek már 125 pontja van, míg a H-csoportban Dorin Banciu (50p), a K-ban pedig Elisei Groza (68p) vezet. A csapatversenyben továbbra is a Jack Daniel's RT (338p) vezet kolozsváriak Napoca Rally Academy-je (277p) előtt.

A bajnokságból még három földutas verseny van hátra, sorrendben a Barcaság-rali (Brassó, augusztus 27-29), az Arad-rali (szeptember 18-19) és a Iași-rali (október 3-4). ◀